

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuomone. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Okupuotoj Lietuvoj

VALDO KOMISARAI,
BET NE VYSKUPAIDabartinė Katalikų
Bažnyčios būklė

Faktinuoju Lietuvos katalikų Bažnyčios valdytoju yra komisarai kulto reikalams prie ministerijų tarybos — Rugienius. Be jo leidimo joks kunigas negali eiti savo pareigų. Pagal tai Lietuvoje kunigai yra trijų kategorijų: a. turintieji tokius leidimus, einą klebonų ir vikarų pareigas; b. turintieji leidimus eiti kunigiškoms pareigoms, bet negali užimti atsakingų vietų — altariškai; c. kunigai, kuriems atimti leidimai ir uždraustos bet kokios kunigiškos pareigos. Pastarosios grupės kunigų iki šiol buvo dar nedaug, bet paskutiniu laiku ji didėja, nes vis pasitaiko nubautų šia bausme.

Be kulto komisarų leidimo joks kunigas negali būti paskirtas klebonu, vikaru ar perkeltas toms pareigoms iš vietos į vietą. Faktiniai kunigų kilnojimai yra jo įsakymu, o vyskupijų valdytojų tik vykdymu. Kai paskutiniu laiku kaikiurios vyskupijos neteko valdytojų, tai į vakuojančias klebonų vietas ėmė klebonus skirti patys kulto komisarai. Kadangi kunigai tokio paskyrimo nenorėjo pripažinti, tai jau yra parapijų be klebonų.

Siekiamą galutinai suardyti Bažnyčios administraciją. Iš Sibiro grįžusiems katechetams ir Tėsių vyskupijoms nebuvo leista valdyti savo vyskupijas; jie buvo išstremti iš savo vyskupijų ribų. Nušalinus Vilniaus ir Panevėžio vyskupius, Vilnių valdė kulto komisarai priimtinai, kapitulos narys kun. Krivaitis. Panevėžio vyskupijai valdyti Roma paskyrė kan. Sidlauską, bet jo kulto komisarai netik nepripažino, bet dargi išstremė į Meringę. Išstremtas ir Kaišiadorių kapitulos vikaras kan. J. Maidus, kuris, pašalinus vyskupus, valdė tą vyskupiją. Atrodė, einama prie to, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčią valdytų vienas valdžia patikimas asmuo.

Vienintelė Kaune veikianti kunigų seminarija (su apžėmė iki 45 klierikų skaičiumi) yra visiškai kulto komisarų kontroliuojama. Jos vadovybė ir profesūra nuolat kataliojama. Stojantieji klierikai turi gauti kulto komisarų leidimą, kuris duodamas tik kom. partijai ištikimiesiems asmenims. Kiešamasi į seminarijos auklėjimą ir programą, kad ir čia būtų išaukštinami rezimui palankūs ir klusnūs kunigai.

Kunigai stengiamasi izoliuoti nuo visuomenės. Iki šiol vienintelis leistas kontaktas — buvo kalėdojimas, per kurį kunigai susipažindavo su tikinčiais, gaudavo aukų. Paskutiniaisiais metais už surinktas aukas kunigams užkraunami tokie dideli pajamų mokesčiai, kad juos galėtų apsimokėti, kunigai turėtų likviduoti visa, ką turi ir dar eiti į kalėjimą už neapėjimą sumokėti tokių mokesčių.

Dėlto kunigai buvo priversti atsakyti tikinčiųjų lankymo — kalėdojimo. Ir šiaip kunigai už savo pajamas iš religinių patarnavimų turi mokėti gana augstus mokesčius.

Iki šiol kunigai vieni kitiems talkindavo religiniais patarnavimais atlaidu, švenčių metu. Paskutiniu laiku uždrausta lankytis svetimose parapijose be kulto komisarų leidimo, kuris niekam neduodamas.

Kunigai yra sekami, pas ką lankosi; sekami ir tie, kurie lankosi pas kunigą. Dėlto kunigai nustoja kontaktą su žmonėmis, lieka izoliuoti.

Atoslūgio metu, kai buvo leista dėti butų stokas statybinis mažas namelis, kaikiurie kunigai, žinomi padedami, yra pasistatę klebonijas. Vėliau jie buvo kaltinami neteisėtai įsigiję statybos medžiagą, panaudoję žmonių sudėtus aukas savo reikalams. Neprodišius kokiomis lėšomis, iš kur surinkto, mis pastatyti tokie namai, kaip išsigyta medžiaga ir pan. jie konfiskuojami, o statytojas traukiamas atsakomybės už suklybtus, neteisėtą bažnyčios lėšų panaudojimą savo asmeniškiems reikalams.

Pridėkime visą propagandą, kunigų šmeižimus, niekinimus, kaltinimus, visas moralinio teroro priemones — ir gauname vaizdą kokiame sąlygoje Lietuvos kunigams tenka dirbti.

Tačiau reikia tikėtis, kad katalikų Bažnyčia, kuri praieityje susidūrė su Neronais, Volterais, Callesais ir panašiais, atsispirs ir prieš Chruščiovą bei kitus komunistinio ateizmo tužus.

V. Mar.

STALINGRADAS

Dviejų kraugerių kova

— Pats pasiskubinau ir ji nubaidė.

— Ne, aš jo nenubaidžiau. Jis vėl pasirodys su šautuvu rankose. Tada man bus daugiau laiko nusitaikyti.

Seržantas buvo teisus: lange vėl sujuodavo šalmas — ši karta gerokai žemiau, nes šalms saugumo tikslu buvo pakeltes savo poziciją. Šalms sekė šautuvo vamzdis. Seržantas Pavlovas žinojo, kad ekspertas šaulys visada nori išitikinti ar kulipka pasiekė taikinį. Šaudymas jam yra savotiškas sportas. Paleidęs šūvį, jis uždelsia sekundės dalelę, laukdamas rezultato.

— Kapitone, saugokis, jis žino kur mes esame!

— Sauk, žmogau, šauk! Ko lauki?

Lange pokštelėjo šūvis. Beveik tuo pačiu momentu seržantas paspaudė kulkosvaizdžio gaiduką.

Šalmas dingo, šautuvas šoktelėjo į viršų ir per išdaiktą langą nukrito ant plytų krūvos.

— Arba aš ir jį pataikiu ar bent jau jį gerokai nugądinau. Teks palaikyti.

Praėjo keliolika minučių.

— Jis nešaudė. Jeigu nėra sužeistas galbūt nutarė pasijieškoti saugesnės vietos.

Kapitonas nieko neatėskė. Seržantas Pavlovas staiga prisiminė, kad nuo pat susisaujimo jis nėra girdėjęs kapitono balso. Jo galva buvo įbėsta į duobės duokles. Vėdė nesimaitė krauju, bet ten, kur buvo dešinė akis, juodavo kulipkos padaryta skylė. Vienas šūvis ir dargi iš tokio nuotolio! Tas vokiektis turėjo būti puikus šaulys, bet jis padarė klaidą taikiniu pasirinkdamas ne tą asmenį.

Tačiau už

gyvybė

Kai vokiečiai galiausiai pastebėti visiškai išsilaikę saugios būklės, jie pradėjo šaudyti iš savo ginklų. Vienas vokiečių šūvis, ilgas mėnesius praleidęs namų gruvėse, paspaudė kulpa, kaip jis ir jo draugai praleidę laisvalaikį. Prie žuvusio vokiečio kareivio buvo rastos teleskopinės taikiklio apripintais šautuvais. Šis taikiklis šaudymo ginklas, jo rankų ir rankas — kiekvienas žmogus norėjo išmėginti savo rankas. Tai sklydė priešo kareivių, turėjo dymo soorte buvo labai paprasta: iš anksto draugams reikėjo nurodyti pasirinktą taikinį, o tie žirionu pagalba sekėdavo taiklumo rezultatus.

— Vyrų, matote tą rusą, kuris dabar geria vėdą iš baklaiges?

Šūvis. Baklaigė iškrito iš sovietų kareivio rankų, ir jis pats ištiesė Stalingrado dulkę.

— Pataikiau!

— Tai sklydė šūvis. Du taškai...

I užrašų knygutes draugai išsydavo du taškus šaulio garbei. Per žiūronus būdavo įieškoma naujos aukos.

— Mano taikinsys — rusas, pasislėpęs už arklio lavono!...

Antras šūvis. Rusas nuvirto ant

Paruošė VYT. KASTYTIS

nugaros: jo rankas ir kojas tapė skausmo sukeltos konvulsijos.

— Pataikiau!

— Pataikė, bet jis dar gyvas. Už tokią pataikymą galime įrašyti tik vieną tašką.

Juoko banga išsisklaidė trečias šūvis, kai kulipka, užuot pataikiusi į neatsargų sovietų kareivį, padegė ant apakos krašto išdėliotus bonkas benzino — garsiuosius Molotovo kokteilius. Apkase lindėje kareiviai, užmirę vokiečių kulipkas, bandė nustumti sproginėjančias bonkas, kurios savo degančių skysčių užliedavo jų uniformas.

— Trys taškai! Tokio spektaklio neteko matyti net geriausiame teatre. Prieš jį nublanksta visi Riodežaneiro karnavalai.

Sovietų kareiviai, neturėdami šautuvų su teleskopiniais taikikliais, laisvalaikį praleidimui daug dėmesio skyrė žuvusių vokiečių lavonams. Po jų krauju sudrėkusiomis uniformomis jie pakišdavo rankinę granatą, vielos ar virvutės pagalba ją pritvirtindami prie žemės. Pakelius lavoną, granatą sprogdavo, suplėšydama į skutelius ne tik žuvusių kareivių, bet ir jo gyvuosius draugus, kurie mirusiam buvo atėję atiduoti paskutines pagarbos. Taškus už žmogaus gyvybę į saviasias užrašų knygutes tada įrašydavo šį triukšmingą sūgalvojė sovietų kareiviai.

Svarą mėgstanti senutė

Vakarinėje Volgos pakrantėje giliai gyventojai buvo išsikęsę seriją urvų, kurie jiems turėjo pakeisti Stalingrado gruvėse prarastas pastoges. Ju tarėsi, kad viena senutė. Kiekvieną dieną klairu nešina, ji nusišleisdavo prie Volgos. Pasisėmusi vandenį, senutė ilgą valandą plaudavo skudurus, nors aplinkui ja sprogdavo vokiečių artilerijos sviediniai. Senutė kareiviai įpratę prie šios viena dieną besikartojančio darbo.

— Boba iš proto kraustosi!...

— Tik laiko darumas, kol ji atsimuš sviedinį.

— Senatvės smegenims!

— Žlugtas artilerijos ugnijė!...

(Bus daugiau)

Svyruojanti Lenkijos būklė

SOVIETŲ SLEGIAMA LENKIJA BANDO PUOSELETI VAKARIETISKAS TRADICIJAS

Sio pokario tragiški tarptautinės politikos verpetai lenkus nubloškė į antrąjį priešų — rusų glėbį. Maskva paskubomis sudarė įvesti savo santvarką ir lenkų žemėje. Lenkų darbininkų neramumai ir žemdirbių nepasitenkinimas nuvedė į ramų 1956 m. spalio mėn. perversmą — Władysław Gomułka, buvęs namų apsaugoje, tapo krašto rikiuotoju. Jis bandė prisitaikyti gyvenimo srovei ir nuo meto reikalavimams. Jis padarė griežtą posūkį ir laisvę, nors krašte ir iki šio meto juntamas komunistinis slėgimas, bandymai užgnaužti daigus, kuriuos savo rankomis sodino. Prieš Katalikų Bažnyčią jis veda tylią kovą, bet bando su ja sugyventi. Norėtų tautą rikiuoti, bet tenkinasi atsargiu jos lenkumu. Lenkų individualizmas per daug tvirtas, kad vienu mostu būtų palaužiamas. Naujame baudžiamajame teisyne kalbama ir apie pažeidimus sąžinės, tikėjimo laisvų. Mirties bausmė panaikinama, kitos bausmės sutrumpinamos, didžiausioji bausmė — 25 metai kalėjimo.

Lenkai ypač ūkio santvarką skiria nuo kitų komunistinių kraštų. Rusai bolševikai savo tikslui panaudojo rusų kolektyvizmą, lenkai komunistai leidžia ūkininkams šeimininkauti ir kolchozams merdėti. Todėl netik patys lenkai geriau valgo už kitus komunistinius kraštus, bet ir nemažai maisto svetur išveža. Žemės ūkio gaminių siekia 21% išvežimo vertės.

Kolchozų nesėkmė

1956 m. Lenkijoje buvo 10.000 kolchozų. Po perversmo kolchozų dalyviams leido apsispresti. Dauguma suvarytųjų kolchozuose grįžo į savo ūkius. Praslinkus tik dviem mėnesiam nuo perversmo, teliko tik 1500 kolchozų. Valstybės parama, steigiant naujus kolchozus, privilegijų nedaug ūkininkų. 1962 m. rugsejo mėn. išsikūrė 3 nauji kolchozai, bet per tą patį mėnesį išsikūrė 36. Valstybės pastangos ir finansinė parama nesužavėjo ūkininkų kolchozais. Praėjusių metų pabaigoje Lenkijoje tebuvo 1600 kolchozų.

Standiena 87% dirbamos žemės valdo ūkininkai, 12% valstybiniai ūkiai ir kolchozai tik 1%.

Lenkijos ūkininkas šiuo metu gali savo ūkį parduoti ir naują pirtki. Valstybė įsikiša į ūkininko reikalus, jei jis iškolina ūkį daugiau pusės jo vertės. Ūkininkas, atlikęs privalomąjį tiekimą, savo gaminių likutį gali parduoti

rinkoje. Apie 80% gaminių parduoda valstybei, nes jos mokamos kainos už gaminius gana augstos.

Privlomasis tiekimas sudaro 30% ūkininkų gamybos. Pienas ir kiti gaminiai, kurių vertė siekia kitus 30%, tiekiami kooperatyvams. Likutis — 40% parduodama valstybės įmonėms sudarius ligametes sutartis. Jos ne lenkų komunistų išradimas. Pramonės įmonės perka iš ūkininkų kiaules, cukrinius runkelius, kiaušinius ir sėmenis. Įmonės išpareigoja remti gamybą ir pasizada, žinomomis kainomis, supirkti visus gaminius. Sutartys daug patarnavo skatiniai žemės ūkiui, kuris pajoje pradžioje buvo bejęs, nes neturėjo netik inventorius, bet ir sėklų. Sutartimis buvo vertiami ūkininkai įsigyti ir kolchozus, kurie sužlugdė Lenkijos žemės ūkį ir vėliau patarnavo žemės ūkiui kelti.

Lenkijos ūkininkų nusiskundimai

Lenkai ūkininkai daug kuo nepatenkinti. Ūkininkas skundžiasi, kad jis nepakankamai laisvas. Jis nėra tikras, kad šios dienos darbo vaisiais naudosis jis ar jo vaikai. Kolchozų baudžiava gresia, lyg Damoklo kardas. Kada jis perkirs laisvo ūkininkavimo siūlą, šiandieną niekas nežino, nors gresmė ir šiandieną jaučiamą.

Lenkų ūkininkus erzina ne tik augsti mokesčiai, bet ir susiaurintos teisės. Jie naudojami tik nemokamam mokslui, bet negali naudotis valstybės socialine globa, kuri teikiama valstybinių ūkių darbininkams. Kiekvienas ūkininkas turi mokėti gydytojų už patarnavimus. Gydytojų tinklas retas. Lenkų spauda atvirai šneka apie ūkininkų nesveikatingumą, nors jie kvėpuoja sveiku oru ir gerai maitinasi.

Nežiūrint politinio netikrumo, buvusios rytinės Lenkijos ūkininkų atsilikimo, gyvenimo kaimais ir žemės paskirstymo režiūnas, gamyba sparčiau didėja. 1961 m. Lenkijos pramonės darbininko atlyginimas padidėjo 2,7%, o žemės ūkio — 11%. Praėjusiais metais paspartintas elektros įvedimas ūkiuose ūkininkų sąskaiton.

Lenkijos kompartija nenoromis pakencija ūkininkus. Vyriausybė žino, kad retas ūkininkas priklauso valdantią partijai. Valstybė ir ūkininkai turėtų tobulinti žemės ūkio gamybą. Valstybė sukūrė "žemės ūkio ratelius" kelti žemės ūkio našumui. Rateliai teikia

paskolas isigyti mašinomis, geresniems gyvuliams, pataria kaip ūkininkauti, tačiau ūkininkai labai atsargiai naudoja valstybinėmis paskolomis. Rateliai jiems primena buvusius kooperatyvus, kurie nuvedė į kolchozus.

Dvi tvirtovės

Lenkijos ūkininkai nutarė gintis nuo valstybės išsikimo visomis priemonėmis. Jie žino savo galią ir užsispyrusiai priešinasi kolchozinei santvarkai. Gomułka ne iš gero padarė nuolaidų 38% užsispyrusių ūkininkų, kurių dauguma gina Katalikų Bažnyčią. Chruščiovas nenoromis pagyrė Lenkijos kelią į "socializmą", nors jis veda tolyn nuo socializmo. Komunistinėje valstybėje leidimas ūkininkams savo ūkiuose šeimininkauti yra didelė nuolaida. Lenkijos ūkininkai išgelbėjo kraštą nuo ūkinio sužlugimo, įrodė laisvo ūkininkavimo pranašumą. Jie vargu ar būtų kovoję ištėseje, jei nebūtų radę tvirtybės kitose tvirtovėse. Lenkų ūkininkas iki šio meto gelbėjo nuo kolchozo vergovės nuosėdumas Bažnyčiai ir anizais bendrus neapykantą rusams. Šiuos nusiteikimus žino ir Gomułka, kuri savo metu Chruščiovas vadino socializmo išdaviku, tačiau abu pakencija gyventojų nusiteikimus skirtingai samprotaudami. Gomułka tyloomis svarsto, kad lenkai ilgiau gyvens už rusiškąjį komunizmą, o Chruščiovas tikisi lenkus "peraukėti", t.y. palengva juos užvaldyti.

Kur komunistai didėja ir mažėja?

Vienur komunistų partijos gali pasigirti savo prieaugliu, kitur reikia nusiskusti narių sumažėjimu. Kubos komunistų partija per praėjusius metus padvigubėjo: buvo 27.000 narių, šiuo metu — 60.000. Dar kitose trijose P. Amerikos valstybėse — Venėzueloje, Čilėje ir Peru registruotų komunistų skaičius taip pat padidėjo. Indijoje komunistų partija sumažėjo 25.000 narių. Visame pasaulyje maždaug 90 valstybių, komunistų priskaitoma apie 40 mil.

Persekiojimas Sudane

Pasiau oficialus Vatikano organas "Observatore Romano" patvirtino žinias, kad Sudano vyriausybė laiko įkalnusi nemažą katalikų kunigų ir vienuolių. Spėjama, kad bus įkalinti apie 20-25 asmenys. Nuo valstybinės nepriklausomybės laimėjimo 1956 m. Sudanas yra ištrėmęs iš savo teritorijos 120 katalikų kunigų. Sudanas yra musulmoniškas kraštas, o islamas yra nepakankaus religija.

Juo daugiau mylių, juo didesnis vėžio pavojus

Automobilio vairuotojas, suvažinęs per metus 12.000 mylių, turi dvigubai didesnį pavojų susirgti plaučių vėžiu, negu tas, kuris automobilį naudoja tik sekma dienais. Tokios išvados buvo priėta JAV senato pakomiseje, kuri tyrė oro švarumą miestuose. Iš esant automobilį išmetamos dujos esančios tikri nuodai. Pavojus esąs dar didesnis, kai visą laiką važiuojama uždarytais langais.

Pagerbė lietuvaitei — žydų gelbėtoja

Kiekvienais metais V. Vokietijoje yra skelbiama brolybės savaitė, kurioje vokiečių spauda ir radijas iškelia nacių padarytas skriaudas žydų tautai ir ragina bei skatina, kad vokiečiai išsamintų jų tautos skola žydams. Kovą mėnesį įvyksios tokioje savaitėje radijas kas dieną davė straipsnių visai kitokia forma, kaip iki šiol: iškėlė per nacių laikus skriaudžiamų žydų globėjus ir gelbėtojus pavardes ir jų gelbėjimo būdus. Čia buvo iškelti visų tautybių gelbėtojai: ukrainiečių

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

ga tautų sugyvenimą, ypač ruošmą puolamojo karo. Karinių ginklų gaminimas leidžiamas tik V. Vokietijos vyriausybės nutarimu. Jau anksčiau tokią nuomonę yra pareiškęs Carlo Schmid, kitas parlamento vicepirmininkas. Esą vokiečių specialistų dalyvavimas Egipto ginklų išradimose yra priešingas konstitucijai. Be to, C. Schmid, socialistų žymus veikėjas, paskelbė straipsnį Miuncheno laikraštyje "Abendzeitung", kuriame aiškina, kad Egiptas esąs arabų kraštu smagialys. Vokiečiai dirbantieji raketiniu, sprogdinamųjų ir kt. ginklų srityje, didina karo pavojų ir tuo būdu nusižemia veiksnius, kliudančius taikin-

Iš dienoraščio, pakliuvusio bolševikam

Partizanai negalėjo įveikti audros

Dienos buvo sunkios. Po lengvos kovos atsiimam Joniškėlis liepos mėnesio pabaigoje ar rugpjūčio pradžioje. Dienos neprisimeniu, nes dienoraštis su gurgule pakliuvo bolševikam. Joniškėlis tuščias, išmiręs. Iš kaimų grįžta pabėgę gyventojai. Visų vienas klausimas: "Kaip ilgai išsilaikysite? Aplinkui miškuose knibzdėte knibzdė rusai!" Klausimas be atsakymo. Mūsų padėtis kritiška. Nors keli šimtai vyrų, bet menkai ginkluoti. Telefonu susijungiam su vienu Lietuvos kariuomenės pulkininku Zeimely. Senas kovos vilkas pataria nesivelti į atvirą kovą, nes pralaimėjimas aiškus. Jis sakėsi turįs žinių, kad netoli Panevėžio stovi didelis rusų kariuomenės traukinys su tankais ir sunkiąja artilerija; patarė jį išsprogdyti. Deja, tai mums pertoli ir neturim sprogdomo priemonių. Rankinių granatų keli šimtai. Žinoma, kad netoli Panevėžio yra gerai ginkluoti vyrai kpt. B. vadojybėje. Tai jų uždavinys.

Vyrai žygiuoja pirmyn

Gražus vakaras. Vyrai nerimsta. Penki būriai prašosi leidžiamis Panevėžio kryptimi. Nuo mūsų atsiskiria policijos būrys, gana gerai ginkluotas; dviratininkų būrys, studentų ir moksleivių smarkus būrys, gero būrio vado vadovaujamas, kuris 4 metus Rytuose bandė jėgas; kpt. P. vadovaujama kuopa ir ltn. J. su 60 gerai ginkluotų ir smarkių vyrų. Nakvojim dvare. Mūsų tik apie 150 vyrų, 4 karininkai. Įsakau rusų kolchozininkam prinešti ir didžiulius rūmus šiaudų. Išstatom sargybas ir slapukų postus. Po geros vakarienės vyrai pirmą kartą kietai sumigo. Pas mane kreipiasi keli rusai, kad juos išleistumė į kaimą. Lieka jų šeimos. Padariu didelę klaidą. Išleidau pro sargybas apie 30 rusų vyrų. Visiškai negalvoju apie jų klaidą. Juk mūsų vyrai taip puikiai elgėsi su jų vaikais. Jie visi buvo apdovanoti ir pavaisinti.

Siurpus rytas

Naktis praėjo ramiai. Sargybos keitėsi. Slapukai jokių įtartinų žinių nepranešė. Bet akys nesimerkė. Pistoletai nešildydė iš rankų. 4 karininkai budėjom valandomis, bet faktiškai budėjom visi. Visiems toli liko sapnų karalystė. 6 val. ryto prisistato austras kapitonas su 2 vokiečių puskarininkais. Austras mandagiai praneša, kad jis esąs atsijęs iš Biržų generolo. rinktinės vado, kurio žinioje esą 3 divizijos, su įsakymu išsprogdyti dvaro pastatus, pieninę, paštą ir kt. "Ne", kietas atsakymas. Nedrįskit, nes mes esam čia tikrieji šeimininkai. Praneškite jūsiu generolams, kad košė Stalino ir Hitlerio išvirta tenka mums. Mūsų vyrai bereikalingai žūsta jūsiu užkurtam gaisrui. Kapitonas tylėjo. Vienas puskarininkis šoko su pistoletu. Ltn.

VIENAS ONTARIO VALDŽIOS SERIJOS PRANESIMU

Štai vienos minutės autovežimio patikrinimas saugesniam vairavimui

1. UŽPAKALINĖS IR SUSTOJIMO SVIESOS. POSŪKIŲ SIGNALAI. Veikia tvarkingai.
2. VAIRAVIMAS. Galimai mažesnis vairo laisvumas. Taip pat jokio laisvo judėjimo mašinos prieky.
3. ATGALINIAI VEIDRODŽIAI JUDEJIMUI SEKTI. Nesudarytas ir aiškus vaizdas paliekamo kelio užpakaly autovežimio.
4. LANGAI. Švarūs, be jokių apklavimų, įskilimų ar spalvos pakeitimų.
5. PRIEKINIŲ LANGŲ VALYTUVAI. Veikia tvarkingai ir valo švariai.
6. PADANGOS. Geras paviršius. Be įskilimų, skilimų, sužeidimų ir nelygaus dėvėjimosi.
7. ISMETAMASIS VAMZDIS. Tylus ir be įtrūkimų.
8. STABDŽIAI. Veikia vienodai 1" ar augščiau nuo grindų.
9. SIGNALAS. Girdimas 200 pėdų atstume.
10. PRIEKINĖS SVIESOS IR POSŪKIŲ SIGNALAI. Laisvas pakeitimas didžiųjų šviesų. Veikia tvarkingai.

Ziema esti sunkiai pakeliama autovežimiams. Vaziavimas yra saugesnis ir malonesnis, jei automobilis veikia be sutrikimų.

PADARYKITE 38 TĄSKŲ NEMOKAMĄ PATIKRINIMĄ SIANDIEN TRANSPORTO DEPARTAMENTO AUTOVEŽIMIŲ TIKRINIMO CENTRE — KEELE ST. IR HWY 401 — TORONTO

Jei gyvenate už Toronto ribų, patikrinkite autovežinį gyvenamoje vietovėje.



ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

DEPARTMENT OF TRANSPORT

HON. JOHN P. ROBARTS
Prime Minister of Ontario

HON. JAMES AULD
Minister of Transport

NAUJOJI KANADOS VYRIAUSYBĖ IR TAUTINĖS GRUPĖS

Su buvusiu konservatorių vyriausybe, vadovauta J. Diefenbakerio, taut. Kanados grupės buvo užmezgusios gana artimus santykius. Pvz. jos iniciatyva buvo sušaukta visos Kanados taut. grupių spaudo konferencija, kurios metu buvo susipažinta su įvairiais ministeriais ir jų ministerijų darbu. Buvusios vyriausybės buvo oficialiai pripažinti Pabaltijo valstybių konsulai. Tai vis mstat, kurie liudija valdžios palankumą taut. grupėms. Atėjus naujai valdžiai, kyla klausimas, kokios linijos ji laikysis? Ar nebus ji šaltesnė? O gal atsirast tendencijų, prieš taut. grupes ir jų veiklą? Juk šiuo metu tokių balsų pasigirdo JAV spaudoje. Jie siūlo netgi suvaržyti naujųjų ateivių veiklą. Kol kas tokių balsų Kanada, bent politinėse viršūnėse, negirdėti. Abi didžiosios partijos — konservatoriai ir liberalai — skaitosi su tautinėmis grupėmis, paisyti jų nuotaikų ir balsų.

Kokia bus naujosios vyriausybės laikysena šiuo klausimu, dar peranksti spręsti, tačiau jau yra duomenų manyti, kad ji bus palanki. Pats L. B. Pearsonas ne kartą yra dalyvavęs taut. grupių spaudo konferencijose ir palankiai kalbėjęs apie jų problemas. Prieš pat rinkimus Kanados latvių federacija per Eglintono apylinkės liberalų kandidatą Mitchell Sharp kreipėsi su kairiais klausimais ir liberalų vadovybė. Buvo gauti atsakymai raštu ir išsiaiškinti taut. grupių spaudai. Čia pateikiame kairiųjų klausimus ir atsakymus.

1. Norėtume žinoti, ar praeityje tautinių grupių pasiekimai laimėjimai nebus liberalų vyriausybės saulėlydžio pakeisti? Tų laimėjimų tarpe yra: a. pažadas nepripažinti Pabaltijo valstybių Jungimo Sovietų Sąjungon; b. pažadas iškeiti Pabaltijo valstybių klausimą Jungtinėse Tautose; c. Pabaltijo konsulų teisių išsaugojimas.

— Liberalų vyriausybė laikysis ir toliau nusistatymo, kad tos valstybės turi teisę būti pripažintos nepriklausomomis ir dirbs ta linkme, kad netik Pabaltijo kraštai, bet ir visos kitos tautos sovietų orbitoje turėtų valstybinio apsisprendimo teisę.

P. Pearsonas mano, kad Pabaltijo klausimas Jungtinėse Tautose veiksmingiausiai gali būti iškeltas siekiant įnešti papildymą rezoliucijon, smerkiančion kolonizaciją, kad tuo būdu būtų įjungtos valstybės, pavergtos komunistinio kolonizmo bei imperializmo. Tokia būtų liberalų vyriausybės intencija. L. B. Pearsonas abejoja, ar būtų tikslu pateikti rezoliuciją pavergtų kraštų klausimui neturint tikrumo, kad ji ras pakankamai paramos. Nuo 1949 m. kai L. B. Pearsonas tapo užs. r. ministru, jis buvo vienas ryškiausių komunistinio imperializmo priešinių.

Liberalų vyriausybė tęs pripažinimą teisių, jau duotų Pabaltijo konsulams Kanadoj.

2. Turėtų būti įsteigta speciali federacinė įstaiga, kuri sektų subversyvinę komunistų veiklą Kanadoj ir teiktų pasiūlymus vyriausybei imtis atitinkamų priemonių prieš tokius asmenis.

— Speciali Kanados valdžios šaka RCMP — raitosios policijos žinioje dirba šioje srityje. Liberalų vyriausybės nusistatymas yra kovoti su subversyvine veikla kiek galint veiksmingiau.

3. Reikėtų panaikinti kanadiečių rūsijavimą į dvi grupes: pilnateisių (gimusiu Kanadoj) ir nepilnateisių (natūralizuotų piliečių).

— Istatymai, kurie sudaro tokių skirtumą, turėtų būti pakeisti.

— L. B. Pearson sutinka. Liberalų partija jau yra paruošusi įstatymus, kurie galės panaikinti skirtumą tarp natūralizuotų ir ciagimųjų piliečių.

4. Dabartinė diskriminacija valdžios tarnybose bei įstaigose taip vadinamų naujųjų kanadiečių turėtų būti visai panaikinta.

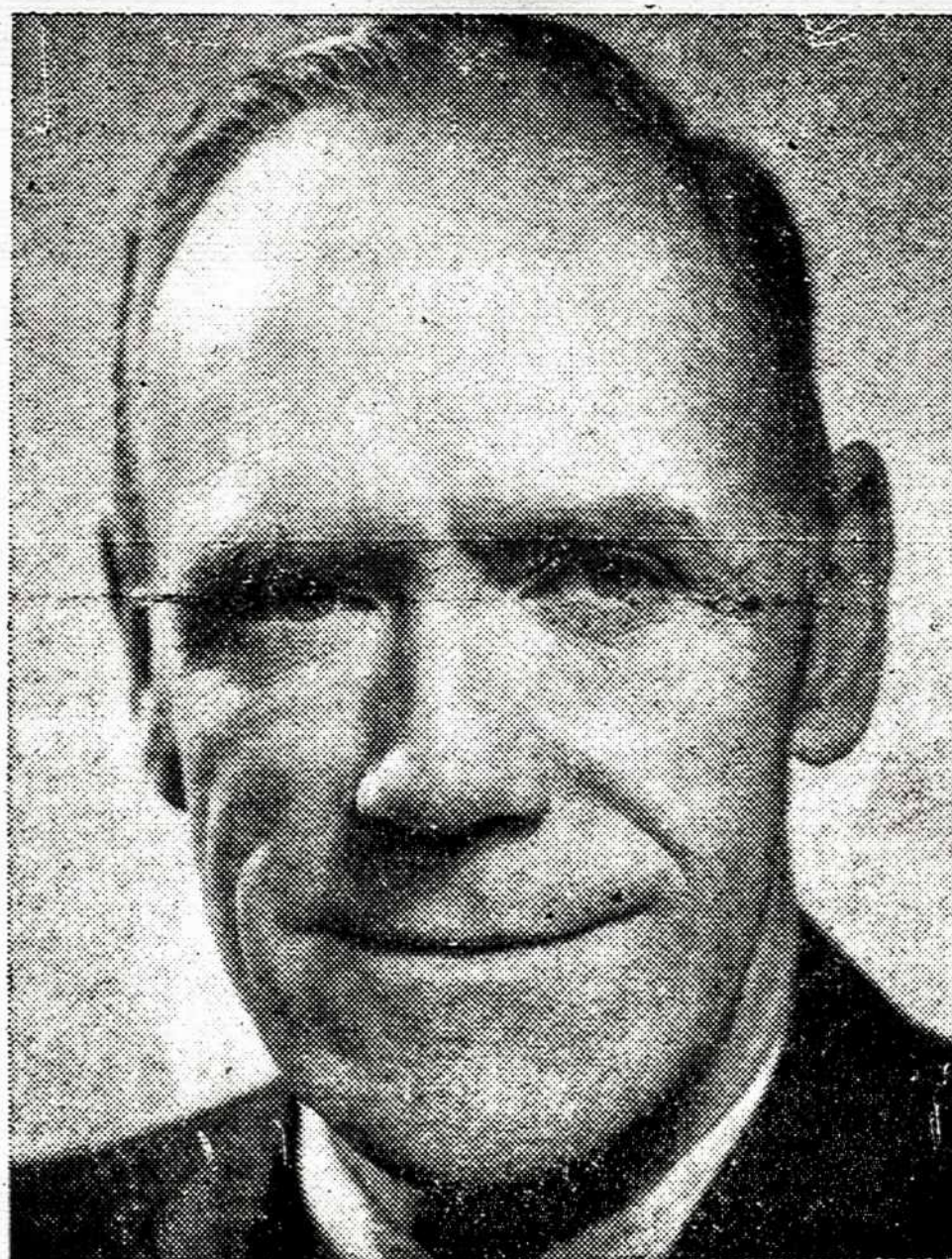
— L. B. Pearsonas sutinka.

5. Turėtų būti įsteigta liberalų partijos patariamoji taryba, sudaryta iš tautinių grupių su būstine Toronte. Patariamiosios tarybos nariai turėtų būti skiriami tautinių grupių.

— L. B. Pearsonas nėra tikras, kad tai būtų naudinga tautinėms grupėms. Jo nuomone, jos turėtų daugiau įtakos liberalų partijos politikai dalyvaudamos normaliu kelių politinių gairių nustatyme. Dalyvauti galėtų kaip asmenys arba kaip grupių atstovai. Šį pasiūlymą L. B. Pearsonas būtų linkęs svarstyti.

Lietuviai liberalų tarpe yra įsigiję gerą vardą ir išsigiję daug draugų. Lietuvių liberalų atstovus, atsilankiusius pas Pearsoną, jis nusteino savo žiniomis Lietuvos klausimu ir pradėjo pasakoti apie Vilnių. Dėl Pabaltijo klausimo iškėlino Jungt. Tautos jis paaiškino, esą pažadėti lengva, bet įvykdymui reikia tam tikrų sąlygų. Kas būtų, aiškino jis, jei įskėlus Pabaltijo valstybių reikalą nepasiruošus, būtų pralaimėta, turint galvoj naujas Afrikos ir Azijos tautas? Mūsų padėtis tarptautinėje plotmėje būtų daug blogesnė, negu šiandien.

Visa tai verčia manyti, kad ir naujoji vyriausybė palaikys glaudų kontaktą su tautinėmis grupėmis. Antra vertus, taut. grupių veikėjai irgi neturėtų snausti. Jų pareiga užmegzti ryšius su naujaisiais pareigūnais ir supažindinti juos su mūsų problemomis. G.



Mitchell Sharp, naujasis Kanados prekybos ministeris iš Toronto, palaikąs glaudžius ryšius su tautinėmis grupėmis

Juodieji tik grindim valyti?

Popiežius savo naujausioje enciklikoje "Taika žemėje" rašo: "Visi žmonės yra lygūs savo prigimtimi. Nėra nė vienos grupės, kuri gamtos būtų pastatyta augščiau už kitą".

Tačiau JAV pietinėse valstybėse fanatikų rasistų tie žodžiai nepasiekia. Didžiąją Savaitę policija su šunimis tvarkė negrų minias, norinčias patekti į baltųjų baptistų ir metodistų bažnyčias. Birminghame, Alabamoje, stovis prieš presbiterininkų bažnyčios sargas negram pareiškė: "Jums negalima čia įeiti. Ši bažnyčia buvo pastatyta baltųjų ir tik baltieji čia meldžiasi".

Sakoma, baltųjų bažnyčiose

juodiesiems galima tik grindis valyti, bet ne melstis. Katalikų bažnyčiose rasiniai skirtumai jau senokai panaikinti, nors vietomis pasitaiko drumstėjų.

Hamburgas. — Daug tėvų duoda savo naujagimiams dukrelėms Jacquesinos vardą, nes yra susižavėję JAV prezidento žmona.

Paryžius. — Curd Juergens, vaidinęs "Raudonąjį siulą", vaizduojantį gyd. Freudą gyvenimą, pareiškė nepasitenkinimą savo vaidmeniu: "Teatras vargina mane. Kiekveina vakarą grįžti ta pačia valanda į to paties personažą odą yra sunki vergija. Pagrindė esu ir pasiilksiu filmo žmogus".



L. B. Pearson, dabartinis Kanados premjeras, tautinių grupių susirinkime Toronte. Su juo A. Thompson, liberalų partijos pareigūnas tautinių grupių reikalams.

Iš kur "Mike" vardas?

Pearsono kelias į premjerus

Naujasis Kanados premjeras Lester Bowles Pearson yra vienas iš Kanados diplomatų labiausiai žinomų užsienyje. Tikriausiai pasakius, užsienyje jis yra populiariausias, negu pačioje Kanadoje.

Pearsonas yra gimęs 1897 m. balandžio 23 d. dabartinėmis Toronte priemiesty Newtonbrook. Jo tėvas buvo metodistų kunigas. Pradėjo studijuoti Toronte-unte, bet jo nebaigęs stojo į kariuomenę 1915 m. Kariuomenėje jis ir gavo vardą "Mike", kuriuo jis ir šiandien daug kas vadina. Grįžęs iš kariuomenės, baigė universitetą ir vėliau, gavęs stipendiją, studijavo 2 metus Oksfordo-unte Britanijoje. Vėliau buvo istorijos profesorius Toronte-unte. Nuo tada prasidėjo Pearsono politinė karjera. 1928 m. perėjo dirbti į užsienio reikalų ministeriją. 1945 m. buvo paskirtas ambasadoriu į Vašingtoną ir 1948 m. tapo užsienio reikalų ministru. Tarp 1945 ir 1957 m. 9 kartus vadovavo Kanados delegacijai Jung. Tautose ir 1952 m. buvo išrinktas JT visuomenės pirmininku. 1957 m. jam buvo suteikta Nobelio taikos premija.

Pearsonas kaip asmuo nėra greitai užimponuojantis, neturi geros iškalbos. Yra žinomas kaip darbštus, nemėgęs popierinės rutinos ir labai greitas sprendimuose žmogus. Vašingtono diplomatu tarpe jis prisimenamas kaip labiausiai populiarus asmuo.

Pearsonas yra vienas S. Atlanto S-gos, Jungtinių Tautų ir UNR RA kūrėju. Du kartu buvo siūlomas Jungt. Tautų gen. sekretoriaus pozicijai, bet abu kartu susilaukė rusų veto.

Pearsonas yra vedęs, turi du vaikus ir 8 anūkus. Savo istikimams jis taip apibūdina: "Kaip individaui mes tvirtai turime laikytis krikščioniškų principų, kuriuos mum pateikia Bažnyčia ir kurie jau patys savyje nurodo tesingą sprendimą visų problemų: socialinių, asmeninių ir politinių".

Paskutinėje savo rinkiminio vaizdo kalboje Toronte jis pareiškė: "Duokite man savo pastikėjimą! Dievai padedant aš jūsiu nepavilsiu".

V. K.

Lietuvai įsakyta gyvulininkystė

"PADIDINK SKLYPELIUS IR PADIDĖS GAMYBA"

Kovo mėn. pabaigoje Kauno sporto halėje buvo susirinkę 4.000 žemės ūkio darbuotojų, kuriems paskatiniuosius N. Chruščiovo įsakymus perdavė Lietuvos komunistų partijos vadovai. Į suvažiavimą buvo atvykęs Sov. Sąjungos paruošęs CK žemės ūkio biuro pirm. V. Poliakovas. Gudijos, Latvijos ir Estijos komunistų delegacijos. Pagrindini pranešimą padarė Lietuvos kompartijos sekr. ir žemės ūkio biuro pirm. R. Songaila. Iš jo pranešimo paaiškėjo, jog Nikita yra davęs įsakymą Pabaltijo žemės ūkį pasukti gyvulininkystės kryptimi, sumažinant grūdų pristatymą valstybei, bet padidinant mėsos ir pieno gaminių tiekimą. R. Songaila nusiskundė, kad praėjusiais metais dėl blogo oro sąlygų kolchozai ir tarybiniai ūkiai neišaugino reikiamo kiekio grūdų. Daugiausia nukentėjo kukurūzų, cukrinių runkelių ir bulvių derliai. Visame Lietuvos žemės ūkyje 100 hektarų ariamos žemės buvo pagaminta po 77 centnerius skerdienos, tačiau iš šio skaičiaus kolchozai ir tarybiniai ūkiai valstybei tepastatė 35 centnerius skerdienos, kai tuo tarpu likusieji 42 centneriai valstybės pasiekė iš kolūkiečių privačių daržų ir tvartų. Šie skaičiai liudija visišką kolchozų bankrotą dabartinėje Lietuvoje. Nejučiomis prisimena vieno amerikiečių žurnalisto kandus pasiūlymas N. Chruščiovui: "Nikita, padidink žemės sklypelius savo kolūkiečiams, o jie tau padvigubins žemės ūkio produkciją". Kaltė dėl nepakankamo galvijų skaičiaus vis dar suverčiama

per Lietuvą praužusiam karui, nors ir mažam vaikui aiški, kad 18 metų pokarinio laikotarpio turėjo pilnai pakakti gyvulių reprodukcijai atstatyti. Šiandien komunistų partijos vadai kolchozus ir tarybinius ūkius ragina pirkti telyčias ir verselius iš privačių kolūkiečių darželių ir tuo būdu padidinti savo banas. Metai iš metų neįvykdomas linų pluošto supirkimo planas. Kolchozuose ir tarybiniuose ūkiuose išauginti linai pasižymi žema pluošto kokybe. Kai kurie tarybiniai ūkiai valstybei yra davę didelių nuostolių. Šioje srityje daugiausia pasižymėjo Vilniaus gamybinės valdybos — Sumsko ir Migunų, Silutės valdybos — Zemaikio ir Kivilių, Sakių valdybos — Kidulių, Rokiškio valdybos — Sartų, Raseinių valdybos — Priemantių, Jurbarko valdybos — Lapgirių ir visa eilė kitų tarybinių ūkių.

Graudžiausiai praskamba šie komunisto R. Songailos žodžiai: "Negalima pamiršti ir bulvių sėklos. Labai svarbu išauginti kiekvieną jos turimą toną. Išnaudokime visas galimybes nupirkti bulvių sėklas iš kolūkiečių ir darbininkų... Jeigu bulvių sėklą tenka pirkti iš kolūkiečių ir darbininkų, matyt, jos nėra pačiuose kolchozuose. —vkst—

Paryžius. — Popiežius Jonas XXIII leido įšventinti kunigų 29 metų akla kandidatą B. Lelaby, kuris apako prieš 9 mėnesius. Tai bus pirmas akla istorijoje įšventintas katalikų kunigas. Paprastai kandidatai su fizineis trūkumais nešventinami.

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444

137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442

Pirmos rūšies Pittsburgh dažai



Reg. \$8.75, dabar tik \$6.35
galionas. Sutaupote \$2.40.



Specialus priedas pritaikomas emalis (Satinhide Trim Enamel)
Reg. \$3.35, dabar TIK \$2.45 kvorta.

Dar turime pasilikusių SPALVOTŲ DAŽŲ iš praeitų metų — galionas tik \$2.00. Visi dažai gaunami tik Roncesvalles krautuvelyje.

- Įvairūs kilimai.
- Naujausiu madų sofos.
- Miegamųjų ir valgomųjų kambarių baldai
- Įvairių firmų matracai.
- Virtuvės stalai, kėdės, šaldytuvai.
- Virimo krosnis, skalbimo mašinos.
- Vaikų baldai.
- Dažai ir kiti namų apyvokos reikmenys

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 valandų ryto iki 9 valandos vakaro.

FIGHT CANCER

with a
check-up
and a
cheque

Give Now!

CANADIAN CANCER SOCIETY

Aukas galima siųsti į
TORONTO UNIT
443 Mount Pleasant Rd.,
Toronto

Gėrėkitės šiandien PAARL IMPORTUOTU VYNU



Vis daugiau kanadiečių pradeda pamėgti malonų europiečių paprotį, pasinaudoti vynu stiklu prie pietų.

Tarp jų mėgstamų yra švelnus, saldus Paarl Riesling Dry baltas stalo vynas, kuris puikiai tinka prie lengvų užkandžių praleisti valandėlį laiko draugijoje; stiprus Paarl Roodeberg raudonas stalo vynas yra idealus palydovas tvirtesnio valgio.

Jei norite tokio vynu, kuris tiktu kiekvienai progai, pasirinkite naujos gamybos Paarl Rose Dry rožinės spalvos stalo vyną, vienintelio savo rūšies derinio — subtilaus skonio.

Sios puikias Paarl importuoto vynu rūšys yra tikrai nuostabių kokybės — o vis dėlto prieinamos kainos, kad jį galėtėte sau dažnai įsigyti.

Išitinkite patys — pasivaikinkite Paarl stalo vynu dar šį vakarą.



TAI JŪSŲ GERIAUSIOS KOKYBES VYNAS. Galima gauti tik Ontario svaiginamų gėrų krautuvėse

Pavergtoje tėvynėje

RELIGIJA PROPAGANDA

Komunistinė dabartinės sovietinės Lietuvos spauda ypatingai dideli dėmesį skiria kovai su religija. Tačiau, kai reikalinga liečia komunistinės taikos propagandą, tai pati spauda nesidrovi pasinaudoti komunizmo apspaudytos religijos parama. "Tiesa" neseniai išdėdė savo korespondento pasakojimą su Kauno arkivyskupo ir Vilniaus vyskupijos valdytoju kan. Juozapu Stankevičiumi — "Be taikos nėra gyvenimo". "Tiesa" netgi buvo įdomu išgirsti kanaanininko iš pūdišius iš visuotinės Bažnyčios santarbios Vatikane: "Dalyvaudami visuotiniame bažnyčios susirinkime Vatikane, teko susidurti su daugybės tautų atstovais. Labai charakteringa tai, kad tie atstovai, kurie dirba savo tautos, daugumoje yra taikos šalininkai. O tie, kurie dėl karo ar kitų priežasčių nuo savo tautų atitrūkė, vadinamieji egzilai (išveičiai), taikos reikalauja ir nepajęgia, ir nenori. Taikos šalininkams yra labai džiugu, kad dabartinis popiežius Jonas XXIII ryžtingai yra įstojes į taikos gynybos sąjungą ir tuo klausimu dažnai ir aiškiai pasisako, neatširdėdamas i kai kuriuos priešinkius balsus. Man labai nūdžiugino Nikitos Chruščiovo ir popiežiaus Jono XXIII pasikeitimai laisvais. Tai labai didelis indėlis i taikos reikala. Mes, Lietuvos katalikų bažnyčios vadovai — vyskupas Petras Maželis, Telsių vyskupas Stankevičius, kanaanininkas Juozapas Valdevičius, Kauno arkivyskupas ir Vilniaus vyskupijos valdytojas: kanaanininkas Česlovas Krivaitis, Vilniaus vyskupijos valdytojas: kanaanininkas Povilas Bakšys, Kašiadorių ir Panevėžio vyskupijų valdytojas — pritariama taikos sąjūdžio plitimui, esame pasiuntę popiežius Jonui XXIII sveikinimo telegramą".

Ar tai kan. J. Stankevičiaus pareiškimas, neįmanoma patikrinti. Tik yra žinoma, kad bolševikinėje praktikoje pareiškimai skelbiami ir be to asmens sutikimo. Paliestais asmuo negali protestuoti. Vienintelė jo teisė — tyli. Komunistinė propaganda ir popiežiaus kvietimą i abipusį nusiginklavimą ir teisingą taiką pateikia kaip pritarimą sovietiniam taikos sąjūdžiui, kuris yra tik sovietinės vergijos priedanga.

LENKTYNES ANT SARTŲ EŽERO Tradicinės žirgų lenktynės ant Sartų ežero šiais metais dalyvavo 49 rajoniniai varžybų laimėtojai iš visos Lietuvos. Mėsiūnų grupėje pirmoji vieta teko Rokiškio rajono Sartų tarybinio ūkio darbuotojui Jonui Želvelauskui su žirgu "Tarzanas", jaunu mėsiūnų grupėje — Anykščių rajono Svedas kolchozo Augustinui Kirdeikiui su žirgu "Stirna"; grynaveislių Orlovo ristiūnų grupėje — Zarasų valstybinės veislininkystės stoties paruošėjui Ivaui Kastigovui.

DRABUŽIAI ŽVEJAMAS "Tiesos" redakcijai skundžiasi kažkoks klaidėdėtis: "Klaipėdos darbininkams, kurių daugelis dirba jūroje ir prie jūros, reikalingi neperšlampantys, lengvi, stiprūs ir šilti rūbai. Tokius rūbus reikėtų siūti iš pigios medžiagos ir kad jie tikėtų ilgiau įvairiais metų laikais. Deja, kol kas tokių rūbų nėra..."

NOTARAS ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaigą nuo liepos 1 dienos perkėlė i naujas patalpas — Turner Building (Suite 203) 21 Main St. East, Hamilton. Telefonai palieka tie patys: įstaigos: JA. 7-5575 namų — FU. 3-8928

LOTUS PAS MUS PUKIAUSIOS GELES... * Puokštės nuotokoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškomis ir kanadiškomis stiliu. * Įvairius rūšių skintoms gėlėms bei vazonai su gėlėmis. * Mes turime gintarį ir kitokių dirbinių dovanoms. Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.



ST. CATHARINES, ONT. Dalyvaukime pavasariniame skautų rėmėjų parengime - ŠOKIUOSE

balandžio 27 d. slovą salėje, Welland ir Page gatvių sankryžoje. PROGRAMOJE: taut. šokiai ir atskirų talentų pasirodymas; išpildo vietos skautai. Bufetas su "kietais" ir "minkštais" gėrimais. Turtinga loterija. Europietiška muzika. Pradžią 6 val. v. Programos pradžią 7 val. v. S. R. valdyba

HAMILTON, Ont.

ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ IR BENDRUOMENES POSEDIS. — Balandžio 28 d. 4 val. p.p. AV parapijos salėje Bendruomenės valdyba šaukia Hamiltono organizacijų atstovų posėdį. Kviečiama ir Hamiltono visuomenė. Čia bus diskutuojama mūsų vietinių organizacijų veikla ir ateities veikimo perspektyvos. Posėdžiai yra planiško masto ir visada būna labai įdomūs. Ateikime išgirsti kitų ir iškelti savo naujų pasiūlymų.

LIETUVIAI SUARDE PRIERINKIMINI KOMUNISTŲ MITINGA. — Kanados komunistų vadas Alf. Dewhurst ilgai nepamirš Hamiltono lietuvių. Mūsų Bendruomenės pirm. VI. Kazemakas, sužinojęs, kad prierinkiminių propagandai i Hamiltoną atvyksta komunistų vadas, nutarė jį atitinkamai ir priimti. Suorganizavo būrį tautiečių, talkon pasikvietęs dar kitų pabaltiečių, su prierinkimistais plakatais nuėjo i jų mitingą. Iš jų gerai suorganizuoto susirinkimo pasidarė tik triukšmas, švilpimas ir maišatis. Toronto dienraštis "Globe and Mail" šita įvykių pataisė. Didelėje nuotraukoje Hamiltono LB pirm. atstovai ir pirštu grasindamas komunistų vadui primena, kad tas nesidėtų atstovauja Kanados darbo žmonėms. Jis atstovauja tik Kremlui.

VIKT. IR ALB. MAZEIKOS—NAUJI TABAKO ŪKIO SAVININKAI. — Daugumas mūsų hamiltoniečių dirba fabrikose. Beveik visų noras yra palikti fabriką ir įieškoti kitų pragyvenimo šaltinių, pereinant i kokią nors verslo sritį. Kaikam tai pavyksta. Gerai visiems žinomi hamiltoniečiai Viktorija ir Albinas Mazeikos nusipirkė prie Delhi tabako ūkį i palieka Hamiltoną. Būdami malonaus būdo žmonės, jie čia turėjo labai daug draugų. Tikime, kad jie i naujoje vietoje neturės vargo susirasti naujų bičiulių, o naujame versle linkime jiems geriausio pasisekimo.

BENDRUOMENES VALDYBA reiskia nuosirdžią užuojautą Zukauskų ir Murauskų šeimoms, jų brangiai mamytė mirus. K. M.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 105-toje savaitėje davė \$1300 pasiekdamas \$105.000. Gražiausias ačiū Ant. Verbiškiui, pridedusiam prie turimų \$200 dar tūkstantį pasiekus šėramis. Liet. Namai turi rėsti sutinkama rėmėja Paris. Ont. — V. Labasauska, kuris per St. Bakšį įteikė \$200 čeki, pakeldamas savo paramą LN iki \$700. Naujų narių i London, Ont. su \$100 įstojo lietuvaite X., prašydama jos pavarės neskelbti. Visiems gražiausias LN vėlos ačiū!

Sia savaitę LN v-ba per inž. Pr. Čeponį skelbia žyrynes naujais Liet. Namams Hamiltono pastatyti. Pirmenybė bus tiems rangovams, kurie gaus statybos finansavimą paskola. Kreipiamės i visus tautiečius su giliu prašymu — paremkime vis i didij lietuvišką darbą!

ALYOS SUTARTIS per LN Kultūros Fondą kovo mėn. atnaujino J. Mikšys ir Pr. Steponavičius. Už juos gauta \$10. Nuosirdus ačiū!

LN KINO TEATRE DELTA šia savaitę rėta progą pamatyti įdomų filmą apie Rasputiną, kuris prieš pat I. J. D. karą ir jo pradžioje turėjo didžiausią įtaką caro rūmuose. Filmas pavadintas "Rasputino naktys". Prie antras irgi labai įdomus filmas "Karžygiai".

LN kinas Delta iki šiol davė maždaug po \$400 pelno i mėnesį. Artėjant vasarai LN v-ba dės visas pastangas, kad lankytojų skaičius nemažėtų. Tam tikslui bus planinami įėjimo bilietai po 25 ct. suaugusiems. Knygtė su 10 bilietų kainuos \$2.50 ir jie galios tik tuo atveju, jei šį bilietą turįs asmuo atsives i kiną kitą, kuris mokės pilną įėjimo kainą. Bilietai galios iki 1964 m. sausio 1 d.

PER POSEDŽIUS LN v-bos nariai pareiškia nusivylimą, kad tautiečiai visiskai jų neremia. "Argi tik mes sau LN statome, o kitiems lietuviams jų nereikia?" Mes, v-bos nariai, įdedame šimtus valandų darbo ir neretai savo pinigų, o daugelis visa tai ignoruoja! Tai tiesa. Ogi niekas iš mūsų daug nereikalauja. Reikia tik retkarčiais mums truputį prisidėti. Tad ir šiuo atveju i atsilankiusio v-bos nario bilietų knygtę už \$2.50 paimkime. Tarp kitko, gegužės 5 d. Deltose vienas gražiausių muzikinių filmų "The Music Man". Tai geriausias pr. metų Warner Bros. filmas! Sk. St.

STEIGIAMOS MOKYKLOS. — Windsoras buvo žinomas kaip Kanados automobilių miestas, bet jau pradeda garseti ir kaip mokyklų centras. Dauguma mokyklų yra aprūpinta moderniais pastatais. Praeitais metais buvo atidaryta Mokytojų kolegija ir technologijos institutas. Taip pat smarkiai plečiamas Windsoras-unas.

LIETUVIŲ DAUGUMA dirba imonėse, yra profesionalų ir keletas prekybininkų. Dėl geografinės padėties ir klimatinio sąlygų ši vieta labai tinkama išėjusiems i pensiją. Ateiti naujoms prekybininkai turėtų susidomėti Windsoru.

BUVO SUNKIAI SUSIRGĖS ir ilgesnį laiką praleidęs ligoninėje Pranas Rudokas. Tai senosios imigracinės kartos lietuvis. Didesnė gyvenimo dalį praleido ūkininkaudamas Albertoje. Nors teko pergyventi daug sunkumų, bet nepalūžo ir išliko susipratęs lietuvis; remia i dalyvauja visuose lietuviškuose rengimuose; ilgametis lietuvių parapijos komiteto narys. M. K.

SKAUTŲ GLOBEJO SV. JURGIO diena Hamiltono "Sirvintos" ir "Nemuno" tuntu minima š.m. balandžio 28 d. Pradedama 11 val. pamaldomis Ausros Vartų par. bažnyčioje, dalyvaujant abiejų tuntu skautėms ir skautams su vėliavomis. 2 val. p.p. iškilminga sveika parapijos salėje; po trumpa programėlė ir vėliau šokiai bei žaidimai. Išsiuntinti pakvietimai kaimyninių vietovių skautiškiesiems vieniems. Tikimės sulaukti svečių. Sirvintietė

VISI I TRADICINI KARTŲNO BALIŲ! — Ateitininkai sėdraugiai ruošia tradicinį kartūno balių gegužės 4 d., šeštadienį, 7 val. vak., Ukrainian Community Centre, 170 Parkdale Ave. N., Hamilton, Ont.

Ta proga Hamiltono teatras "Aukuras", vad. aktorės Elenos Darguvytės-Kudabienės stato istorinį veikalą, Keturakių trijų veiksmų komediją "Amerika pirtyje". Veikalas yra istorinis tuo, kad prieš 50 metų buvo pastatytas Lietuvoje kaip pirmas veikalas lietuvių kalba. Išveivijoje kaikiuros kolonijos jį vėl pastatė, minėdamos Lietuvių teatro įsikūrimo jubilėjų — 50 metų ir susilaukė didelio visuomenės susidomėjimo. Hamiltono veikalas statomas pirmą kartą. Ta komedija, nors i po 50-ties metų, nepaseno, bet yra aktuali ir šiandien ir tinkama pasiūreiti kiekvienam lietuviui, o ypač jaunimui. Priedo — jaunoms širdims už teks laiko ir pasisukti.

Hamiltono ateitininkų sėdraugų skyriaus valdyba

A. a. URSULEI ZUKAUSKIENEI mirus, jos vyrui, dukrai Teresei Murauskienei, sūnams Jeronimui, Albinui ir Kazui, likusiems liudėsyje nuosirdžią užuojautą reiškia —

R. R. 2 Glen Meyer, Ont. A. Evons

Rochester, N.Y.

LIETUVIŲ FONDO VAJUS. — Su dideliu pasisekimu LF vajus jau eina prie galo. LF komiteto paskelbtas šis "simtas šimtinis" jau yra prašodęs užsibrėžtą tikslą. Turime jau 102 šimtininkus, t.y. tokius, kurie aukėjo po šimtą ir daugiau. Negaileidamas čia išvardinti visų jau paaukojusių ar pasižadėjusių paaukoti pavarėjų, kurių narių i London, Ont. su \$100 įstojo lietuvaite X., prašydama jos pavarės neskelbti. Visiems gražiausias LN vėlos ačiū!

Sia savaitę LN v-ba per inž. Pr. Čeponį skelbia žyrynes naujais Liet. Namams Hamiltono pastatyti. Pirmenybė bus tiems rangovams, kurie gaus statybos finansavimą paskola. Kreipiamės i visus tautiečius su giliu prašymu — paremkime vis i didij lietuvišką darbą!

ALYOS SUTARTIS per LN Kultūros Fondą kovo mėn. atnaujino J. Mikšys ir Pr. Steponavičius. Už juos gauta \$10. Nuosirdus ačiū!

LN KINO TEATRE DELTA šia savaitę rėta progą pamatyti įdomų filmą apie Rasputiną, kuris prieš pat I. J. D. karą ir jo pradžioje turėjo didžiausią įtaką caro rūmuose. Filmas pavadintas "Rasputino naktys". Prie antras irgi labai įdomus filmas "Karžygiai".

LN kinas Delta iki šiol davė maždaug po \$400 pelno i mėnesį. Artėjant vasarai LN v-ba dės visas pastangas, kad lankytojų skaičius nemažėtų. Tam tikslui bus planinami įėjimo bilietai po 25 ct. suaugusiems. Knygtė su 10 bilietų kainuos \$2.50 ir jie galios tik tuo atveju, jei šį bilietą turįs asmuo atsives i kiną kitą, kuris mokės pilną įėjimo kainą. Bilietai galios iki 1964 m. sausio 1 d.

PER POSEDŽIUS LN v-bos nariai pareiškia nusivylimą, kad tautiečiai visiskai jų neremia. "Argi tik mes sau LN statome, o kitiems lietuviams jų nereikia?" Mes, v-bos nariai, įdedame šimtus valandų darbo ir neretai savo pinigų, o daugelis visa tai ignoruoja! Tai tiesa. Ogi niekas iš mūsų daug nereikalauja. Reikia tik retkarčiais mums truputį prisidėti. Tad ir šiuo atveju i atsilankiusio v-bos nario bilietų knygtę už \$2.50 paimkime. Tarp kitko, gegužės 5 d. Deltose vienas gražiausių muzikinių filmų "The Music Man". Tai geriausias pr. metų Warner Bros. filmas! Sk. St.

STEIGIAMOS MOKYKLOS. — Windsoras buvo žinomas kaip Kanados automobilių miestas, bet jau pradeda garseti ir kaip mokyklų centras. Dauguma mokyklų yra aprūpinta moderniais pastatais. Praeitais metais buvo atidaryta Mokytojų kolegija ir technologijos institutas. Taip pat smarkiai plečiamas Windsoras-unas.

LIETUVIŲ DAUGUMA dirba imonėse, yra profesionalų ir keletas prekybininkų. Dėl geografinės padėties ir klimatinio sąlygų ši vieta labai tinkama išėjusiems i pensiją. Ateiti naujoms prekybininkai turėtų susidomėti Windsoru.

Rengėjai kviečia visus gausiai dalyvauti šiame rengime. Parodykime mes, kad dar dominės lietuviška kultūrinė veikla. Taip pat savo dalyvavimu įvertinsime aukuriečių pastangas dirbti ir toliau sunkiame scenos darbe, o čia atvykę atsigalvinsime ir pasijusime lyg atsidūrę brangioje tėvynėje, nors tas kelias valandėles...

Be to, ponios ir paneles turės progos parodyti savo skoningą aprėngimą. Bus skiriamos penkos pinigines premijos už gražiausias kartūno sukneles. Š.m. premijas paskirstys patys svečiai. Prie įėjimo kiekvienas dalyvis gaus balsavimo kortelę, o ponios ir paneles, devintikos kartūno sukneles — po gėlę ir ženkliuką.

Pinigines premijas aukėjo šie lietuviai verslininkai, kuriems rengėjai nuosirdžiai dėkoja už tai didelę paramą. I premiją \$25 aukėjo Concession Garage savininkai: Z. Bolskis, P. Armonas; II — \$20 aukėjo: Real Estate sav. B. Kronas — \$10 ir X. Y. — \$10; III — \$15 aukėjo: Economy Meat krautuvės sav. V. Kybartas; IV — \$10 aukėjo Sure Heat sav. A. Sims ir V — \$5 aukėjo Foto studijos sav. A. Juraitis.

Gros geras orkestras, veiks bufetas. Laimė išmėginti bus turtinga loterija. Lėjimas \$1.50, jaunimui — tik 50 ct., o vaikams — vaidinimas nemokamas.

Tad gegužės 4 d. visi i kartūno balių.

Hamiltono ateitininkų sėdraugų skyriaus valdyba

A. a. URSULEI ZUKAUSKIENEI mirus, jos vyrui, dukrai Teresei Murauskienei, sūnams Jeronimui, Albinui ir Kazui, likusiems liudėsyje nuosirdžią užuojautą reiškia —

R. R. 2 Glen Meyer, Ont. A. Evons

Rochester, N.Y.

LIETUVIŲ FONDO VAJUS. — Su dideliu pasisekimu LF vajus jau eina prie galo. LF komiteto paskelbtas šis "simtas šimtinis" jau yra prašodęs užsibrėžtą tikslą. Turime jau 102 šimtininkus, t.y. tokius, kurie aukėjo po šimtą ir daugiau. Negaileidamas čia išvardinti visų jau paaukojusių ar pasižadėjusių paaukoti pavarėjų, kurių narių i London, Ont. su \$100 įstojo lietuvaite X., prašydama jos pavarės neskelbti. Visiems gražiausias LN vėlos ačiū!

Sia savaitę LN v-ba per inž. Pr. Čeponį skelbia žyrynes naujais Liet. Namams Hamiltono pastatyti. Pirmenybė bus tiems rangovams, kurie gaus statybos finansavimą paskola. Kreipiamės i visus tautiečius su giliu prašymu — paremkime vis i didij lietuvišką darbą!

ALYOS SUTARTIS per LN Kultūros Fondą kovo mėn. atnaujino J. Mikšys ir Pr. Steponavičius. Už juos gauta \$10. Nuosirdus ačiū!

LN KINO TEATRE DELTA šia savaitę rėta progą pamatyti įdomų filmą apie Rasputiną, kuris prieš pat I. J. D. karą ir jo pradžioje turėjo didžiausią įtaką caro rūmuose. Filmas pavadintas "Rasputino naktys". Prie antras irgi labai įdomus filmas "Karžygiai".

LN kinas Delta iki šiol davė maždaug po \$400 pelno i mėnesį. Artėjant vasarai LN v-ba dės visas pastangas, kad lankytojų skaičius nemažėtų. Tam tikslui bus planinami įėjimo bilietai po 25 ct. suaugusiems. Knygtė su 10 bilietų kainuos \$2.50 ir jie galios tik tuo atveju, jei šį bilietą turįs asmuo atsives i kiną kitą, kuris mokės pilną įėjimo kainą. Bilietai galios iki 1964 m. sausio 1 d.

PER POSEDŽIUS LN v-bos nariai pareiškia nusivylimą, kad tautiečiai visiskai jų neremia. "Argi tik mes sau LN statome, o kitiems lietuviams jų nereikia?" Mes, v-bos nariai, įdedame šimtus valandų darbo ir neretai savo pinigų, o daugelis visa tai ignoruoja! Tai tiesa. Ogi niekas iš mūsų daug nereikalauja. Reikia tik retkarčiais mums truputį prisidėti. Tad ir šiuo atveju i atsilankiusio v-bos nario bilietų knygtę už \$2.50 paimkime. Tarp kitko, gegužės 5 d. Deltose vienas gražiausių muzikinių filmų "The Music Man". Tai geriausias pr. metų Warner Bros. filmas! Sk. St.

STEIGIAMOS MOKYKLOS. — Windsoras buvo žinomas kaip Kanados automobilių miestas, bet jau pradeda garseti ir kaip mokyklų centras. Dauguma mokyklų yra aprūpinta moderniais pastatais. Praeitais metais buvo atidaryta Mokytojų kolegija ir technologijos institutas. Taip pat smarkiai plečiamas Windsoras-unas.

LIETUVIŲ DAUGUMA dirba imonėse, yra profesionalų ir keletas prekybininkų. Dėl geografinės padėties ir klimatinio sąlygų ši vieta labai tinkama išėjusiems i pensiją. Ateiti naujoms prekybininkai turėtų susidomėti Windsoru.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

PETRAS ULENAS mirė kovo 7 d. Niujorke. Velionis buvo senas tautininkų veikėjas ir neolituau filisteis. Paliko liūdnia žmona Magdale, dukterį Birutę ir sūnų Joną.

PRIE JAV LB CENTRO V-BOS veikla anglų kalba apie Lietuvą knygų skleidimo k-ja, kuriai pirmininkauja L. Prapulis. K-ja telkia lėšas ir nupirktas knygas perduoda kitiems veikliams — dipl. tarnybai, VLIKui, AL Tai ir kt., kad jos savo nuožūra karbių valdžios pareigūnams ar reikiams institucijoms. K-jos pastangomis sėkmingai paskleista Armonienės knyga "Palik asaras Maskvoje". Be to, centro v-ba rūpinasi išleisti anglų kalba platų veikalą apie Lietuvą, kuris tiktu un-tams ir kt. mokslo istaigoms. Veikalą ruošia dr. Vyt. Vardys.

L. VAICIŪNIENE ilgare straipsnyje "Dirvoje" apie Liet. B-nę, politiką ir pinigų placią pasisakė apie jos veiklą, nurodė ir ko B-nėje pasigenda. Esa, "pasigendame joje tokių vienytojų, koks buvo Mindaugas, Vytautas Didysis ir kiti panašūs. Pasigendame uždegančių organizatorių, kurių idealistų, valandčių vėspukų, kurie, padavę savo arklius i karietą, išpirtų i spausvėtes knygas ir jas žmonėms ne tik nemokamai dalyti, bet ir ipareigoję skaityti išmokti. Pasigendame maironiskų poetų, kurie pajėgtu prabilti ir i dabartinį, pakrikusį, čionykštį lietuvį. Labiausiai pasigendame lietuvių, kurie ne tik org-jose dirbtų, bet gyvenime lietuvių būdų i jį išgyventų".

ČIKAGOS TARPT. PREKYBOS PARODA atidaro birželio 19 d. Joje dalyvauja i Lietuva. Spauda jau garšina dalyvaujančias valstybes. "Chicago American" rašo: "2 Exiles Return". At least two of what amount to nations — in-exile will participate again this year. These are free Lithuania and Taiwan...

Chicago Sun Times" pastebi, kad šiais metais parodoje dalyvavo 32 valstybės: praeitais metais dalyvavo 25. Iš praeitais metais dalyvavusių dalyvauja Austrija, Brazilija, Italija, Japonija, nepriklausoma Lietuva.

PROF. STEPONO KOLUPAILOS 70 metų sukakties minėjimas su jo mokslo darbų paroda, vaizmais ir menine programa įvyko balandžio 6 d. Jaunimo Centre Čikagoje. Poros šimtų dalyvių tarpe buvo visa eilė profesorių, inžinierių, visuomenininkų ir gana daug akademinių jaunimo. Rengėjai — Akademini Skautų Sąjūdis.

LIETUVISKOS KOPIČKOS BOKS-TAS IŠSKYLA jaunimo stovyklą "Dainavoje" prie Manchesterio, Mich. Statoma lietuviška kopička i administracijos pastatas, kur tilps didelė biblioteka, raštinė, kapeliono, mokytojų instruktorių kambariai, na, ir kitos šios damos patalpos žemos stovyklų dalyviams — slidininkams ir kt. Planas paruošė lietuviai architektai: M. Narbutis ir Alg. Bubiys.

LIETUVIŲ FONDAS gana sparčiai auga. Pastaruoju metu imokėjo įnašus: prel. P. Juras — \$100, prel. F. Bartkus — \$50, kun. B. Sugintas — \$180, T. Meškauskas — \$100, A. ir A. Adomaičiai — \$100, J. Pakala — \$100, Kunigaikštienės Birutės Moterų dirjos Los Angeles skyrus — \$100, Niujorko Liet. Gydytojų dr-ja — \$100, Niujorko LB i apyl. — \$50, Buffalo Lietuvių Klubas — \$50, Hartfordo apyl. — \$50.

Prancūzija

KUN. J. PETROSIS bal. 1 d. rado mirusį Ildemonsa Stoni, gyvenusį vien mažame butely St. Quen, Paryžiaus priemiesty. Ild. Stonio sesuo gyvena JAV, bet jos adresas nežinomas. Jas žinotų Ildemonso Stonio sesers adresas — prašoma jai pranešti. Velionies reikalais rūpinasi kun. J. Petrosius, 178, rue de Belleville, 178, Paris (20e) France.

Britanija

MIRUSI A. PILSUDSKIENE savo atsiminimuose rašė ir apie savo vyrą, maršalą Pilsudskio, pažyrus i Lietuvą. Esa, jis didžiudavęs, kad kiti i senos žemaitės kunigaikštijos Gineičių šeimos, kuri valdė didelius plotus žemes dar "pagoniškos" žemaitijos laikais. J. Pilsudskio užsimojimai atstatai Didžiąja Lietuvos Kunigaikštija sutiktų stiprus pasipriešinimo ir net boikoto iš lenkų pusės. Mat, lenkai norėję prijungti Lietuvą prie Lenkijos. Užsimena j i apie lietuvių sėtingumą, kurį patyrė pravažiuodama pro Lietuvą.

LIETUVISKOS VARIACIJOS. Britų "Daily Telegraph" kovo 11 d. rašo, kad kovo 9 d. Wigmore Hall Londone įvykusiam koncerte Nance Dibley ir Bruce Hylton Stewart išpildė violai ir pianinui skirtą lietuvių Dvariono kompoziciją. Laikraščio kritikai atfiktas dalykas atrodė pasenes.

SIŪLO PASIMOKYTI IŠ LIETUVIŲ... Lenkai niekad nepasizymėjo duosnumu lietuviams, rašo "Dziukas" "Europos Lietuvių". Jie, gi, nepasizymėjo i pagyrimais, kurie paprastai nieko nekainuoja. Bet, kaip sakoma, nėra taisyklė be išimčių. Viena tokia rėta išimtis pastebėta i lenkų Londono dienraštyje "Dziennik Polski", kuris kovo 4 d. laidojį, skyriųje "Laikšai redakcijai", išspausdino šio ki savo skaitytojų laiškeli, antrašte: "Kad taip lenkai..."

"Gerb. Pone Redaktorius! Zinojau, kad lietuviai turi daug gerų savybių, bet dabar mano pasigėrėjimas jais neapsakomai (nepomiernie) paugėjo, kai sužinojau i "Dziennik", kad Lietuvos nepriklausomybės minėjime nebuvo kalbų. Kad tai taip lenkai galėtų to išmokti iš savo gimnazių (pobratymcow)! Su pagarba Bronislaw Dygat, Richmond, Surrey". Minėtas minėjimas įvykes Londone, Lietuvių Namuose, draugisko pobūvio (Cocktails) kitataučiams forma. Vieton prakalbų svečiams buvė išdalyti trumpi lapeliai su pažymėjimu, kas atsitiko Lietuvoj pereinamais metais. Paruošė Pr. Al.

Vokietija

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS mokytojų pasitraukia C. Cumming, dešytresnės klasės anglų k. i W. Weiland, dešytresnės klasės vokiečių k. Pakvieti nauji mokytojai: Antanas Valuckis, gamtos geografijos mokytojas, Hein Otto Haag anglų kalbos mokytojas vyr. klasėse ir Ursula Mancke vokiečių k. mokytoja.

Naujojo pastato statybos darbai jau pradėti. Žemės kasimo darbus atliko 8591 LS kuopa, vadovaujama kr. valdybos sekretoriaus inž. kpt. Jono Valiūno. Rūsio cementavimo darbai pradėti Didžiąja Saivaite. Iš vokiečių istaigų statybai gautama DM 500.000. Likusioji suma turi būti sutelkta iš lietuvių šaltinių.

VISUOSE LAIRAŠČIUOSE buvo rašoma, kad šiomet buvo labai sunkūs egzaminai brandos atestatui įsigyti. Daugelis mokinių S. Vokietijoje egzaminų neįlaikė. Tučiuojau pasipylė lygiu protestai švietimo ministerijoms, ir kaikur buvo gražių pasekmių. Pradžioje tariamai neįlaikėsių, nežiūrint nepasisekimo, gavo brandos atestatus. Atrodo, kad ir mūsų Vasario 16-tos gimnazijos abiturientams nebuvo egzaminai lengvi ir nesėkmė yra lydėjusi.

JIEVA BANEVIČIENE išvyko pasisvečiuoti pas savo gimines bei pažintus i Ameriką.

JURGIS SILINSKAS su žmona Irmarda atvyko iš Čikagos pas savo tėvelius, gyvenančius Rotenburge. Ji jau para prieš keletą metų emigravo i Ameriką, kur labai gerai tvarkėsi, uoliai dirbo ir jau gerokai prasygyveno. Abu yra laimingai galėdami savuosius aplankyti. Grįžti vėl i Čikagą.

Mokyklinės reformos

Europiečiai mokiniai pranašesni

„Ontario Educational Association“ yra laisvasis ryšiasis apjungta federacija, į kurią gali įeiti bet kuri organizacija, besidominti auklėjimo reikalais. Šiuo metu į ją įeina „Ontario Teachers' Federation“, apjungianti keliasdešimt tūkstančių Ontario mokytojų, „Ontario Teachers Parents Association“, apjungianti daugelį tėvų ir mokytojų, „Ontario Home and School Federation“, turinti panašius tikslus kaip aukščiau minėtoji tėvų-mokytojų sąjunga, „Ontario School Trustees Association“, apjungianti visuomenės rinktus mokyklų reikalų tvarkytojus savivaldybėse, ir daugelis kitų visuomeninio bei religinio pobūdžio organizacijų. Pagrindinis OEA darbas — metinė didžiulė konferencija Toronto Vėlykų atostogų metu. Tokia konferencija įvyko pereinamajame. Kadangi joje dalyvavo keli tūkstančiai narių, tai posėdžiai vyko daugelyje vietų, panaudojant viešbučius ir mokyklų sales. Iš gausios medžiagos, jau paskelbtos apie konferencijos darbus, keletas dalykų yra ypatingai išsamištinę.

Mokslų lygis
buvo vienas pagrindinių konferencijos rūpesčių. Daugelis kalbėtojų nurodė žemą Ontario mokyklų lygį, bet bene ryškiausiai kalbėjo A. A. Greene, „Committee for Better Basic Education“ narys. Savo kalboje, pasakytoje „Ont. Home and School Federation“ posėdyje, nurodė, kad 100 Toronto miesto darbdavių buvo paprašyti įvertinti ir darba ateinančių jaunuolių, baigusiu Toronto mokyklų 8 skyr., intelektualinę pajėgumą. Rezultatai pasirodė liūdini. Iš 100 jaunuolių 83 pasirodė turinti menką pasirušimą (poor), tik 17 buvo patenkinamo išsilavinimo (fair) ir nė vienas nebuvo gero išsilavinimo. Visai kitas vaizdas pasirodė patikrinus tuos jaunuolius, kurie atėjo į darba iš Europos mokyklų. Jų tarpe tik 9% pasirodė „poor“, 16% „fair“ ir net 65% buvo tikrai gero intelektualinio išsilavinimo (good). Panašius rezultatus buvo ir tikrinant jaunuolių pajėgumą bei norą dirbti. Kanadiečių — 26% menki, 68% patenkinami ir tik 4% geri. Europiečių — 6% menki, 27% patenkinami ir net 68% geri. Pateiktus tokius liūdningus duomenis, Mr. Greene bandė paaiškinti ir priežastis. Pagrindinė priežastis, jo manymu, yra nevykęs kanadiečių vartojamas abėcėlės mokymo metodas. Kanadiečiai vaikai nuo pat pirmojo skyriaus pradeda skaityti naudodamiesi ne tiek protavimu, kiek atmintimi ir spėjimu. Skaitymas žodžių, nepažįstant atskirų raidžių sudaro visam laikui blogą įprotį — ne tiek galvoti, kiek spėlioti.

Perdaug metų
Buvo siūloma pakelti Ontario mokyklų lygį pertvarkant mokyklų metus skaičių. Šis pasiūlymas buvo remtas taip pat tyrimu, kuris parodė, kad Alberto provincijos gimnazijų 12 klases abiturientai (toje provincijoje gimnazija yra 12 klasių) parašė lygiai toki pat matematikos baigiamųjų egzaminų darbą, kaip Ontario 13 klases.

Stasys Yla
Netikintis vyras, tikinti žmona
GARSIOJO ADVOKATO VENCLAUSKIO SEIMOS DVASINIS VEIDAS

61.
Tarp mūsų inteligentių anais laikais buvo reta šeima, kurioje gretinami sugyventi tikėjimas ir „bedievybė“. Žmonės, beveik kaip taisyklė, prisitaikydavo vyrams. Vyro įsitikinimai praktiškai reikė visos šeimos įsitikinimus. Išimčių nebuvo daug ir, jas minint, gal nerastume labiau būdingos, kaip Venclauskių šeima. Ji buvo plačiau žinoma visoj Lietuvoj, o Šiauliuose ypatingai.

Siaulių advokatas
Šiauliuose iš seno telkėsi inteligentinis lietuvių elitas — daktariai, advokatai. Tarp šių buvo ir Kazys Venclauskis. Teisė jis buvo baigęs Tartu universitetą ir ten pat įsitrukęs į socialistinį sąjūdį. Aktyviu šios grupės nariu jis buvo jau Rygos laikais, kai ten gyveno. Persikėles į Šiaulius, ypac nepriklausomybės laikais, dalyvavo kaip socialistų partijos atstovas miesto savivaldybėje ir Lietuvos seime.

Seiminėje kovoje advokato Venclauskio laikysena, matyt, buvo pakankamai kieta, kad prel. M. Krupavičius, prisiminęs anuos laikus, kartą spaudoj pareiškė, esą adv. Venclauskis buvęs vienintelis žmogus, su kuriuo prelatas net kepuriskai nesivėikindavęs.

Venclauskis priklausė kelioms socialistų ar kairiųjų draugijoms, jų tarpe ir šiauliški „Kultūros“ bendrovei, kuri leido to varde žurnalą ir knygas aiškiai materialistinio turinio. Kai bendrovė pateko į piniginius sunkumus, advokatas gelbėjo padėti: prigludė savo namuose lik-

Lietuvių išeivių literatūra praturtėjo dar viena atsiminimų knyga. Praeitų metų pabaigoje spaudos rinkoje pasirodė dr. K. Griniaus atsiminimų II tomas. Dr. K. Grinius yra buvęs vienas vyriausių varpininkų, demokratų, vėliau išvirtsusių į valstiečių liaudininkų partijos organizatorių ir jos vadas. Antrasis atsiminimų tomas kaip tik apima lietuvių kovų su caro valdžia gana svarbų laikotarpį — 1901-1905 metus: lietuvių spaudos atgavimas ir 1905 metų revoliucija. Šio laikotarpio lietuvių veikėjai atsiminimai yra brangi medžiaga Lietuvos istorikui. Atsiminimai yra asmenys išgyventi praeities įvykiai, todėl kiekvienas atsiminimų autorius rašo juos daugiau ar mažiau savo asmens nuožūra, savo asmens išpučius, dažniausia vienatėms. Todėl juos daugiau asmenų parašo savo atsiminimų, juos vaizdas susidaro pilnesnis ir objektyvesnis. Tenka džiaugtis, kad senieji veikėjai savo patirti stengiasi įamžinti atsiminimų pavidale. Tik gaila, kad daugelis aneto meto kovotojų atsiskyrė su savo tautiečiais nieko išsamesnio iš savo veiklos neparąšė, daugiausia pasitenkintę tik nuotrupomis, parašytomis įvairių sukačių progą. Būtu gera, kad kiekvienas iš senesnės kartos veikėjų jaustų tautinę ir pilietinę pareigą savo atsiminimus surašyti, kad mūsų praeitis be dokumentinių žinių ir kartais sausu laikraštinių informacijų, būtų įvairių pažiūrų gyvu liudininkų vispusiškai papildyta ir nušviesta.

Dr. K. Grinius savo atsiminimus parašė dar Vokietijoje, atvykęs į JAV juos papildė, bet miršis neleidė kaip reikiant išlyginti. Autorius aprašo ne vien tik savo išgyvenimus, bet ir kitų pasakotus ar jau kitų aprašytus.

Dail. A. Tamošaitienės kūryba Montrealy
Dail. Anastazijos Tamošaitienės tapybos darbų paroda buvo atidaryta pr. penktadienį Montrealy un-to Centre Social 2222 A. Maplewood, į kuri atsilankė gražus būrys lietuvių ir kitataučių. Atidarymą pravedė Montrealy un-to stud. A. Rudinskis, pakviesdamas kalbėti „Quartier Latin“ laikraščio redaktorių ir meno kritiką Michel Beaulieu, kurio dėka paroda buvo leista pasinaudoti un-to patalpomis. Redaktorius Beaulieu prisipažino, kad parodą sezonas baigiasi kovo mėn. ir stud. Rudinskis paprašius patalpų nenorėjęs leisti parodą rengti, tačiau pamatęs dail. Tamošaitienės darbų fotografijas buvęs sužavėtas ir savo nusistatymą greit pakeitęs. Tai jau gražus mūsų dailininkės pripažinimas iš Société Artistique de l'A.G.E.V.M. vadovo pusės. Toliau kalbėtis ragino glaudesni lietuvių ir prancūzų etninę grupių kultūrininkų bendravimą. Kultūros Fondo pirmin. dr. H. Nagys savo žodyje pasidžiaugė, kad su šia paroda lietuviams Montrealyje pavyko įsieti ir akademines visuomenės plotmę ir kondensuotai augstai įvertinti dail. Tamošaitienės darbus.

Parodoje yra išstatyti 45 tapybos darbai ir keletas kilimų. Visi darbai abstraktūs. „Abstraktas — mūsų amžiaus dailė, nėra nei dekingas, nei modernus, nei drasus menas, jei jo kūrėjui nepavyksta išsauti žiūrove platesnės jausmų gamos“ — rašo Monika Jonynienė parodos programos įvade. Drąsiai galima teigti, kad A. Tamošaitienė šiuos jausmus žiūrovuose sukelia pavyko. Spalvų darnumas, iki tobulumo išieskoti kompozicija ir kruopšti technika jos paveikslus pastato į visai kitokią klasę negu tu, kuriuos dažnai matome vietinėse abstraktus meno parodose ir dažnai išeiname iš jų nusivylę.

Paroda bus atidaryta iki gegužės 3 d.; šokiadieniais — nuo 9 iki 5 val., sekmadieniais nuo 2 iki 5 val. Montrealyje turėtų nepraleisti progos parodą aplankyti.

Briuselis. — Isteigta draugija tėvų, kurių vaikai yra gimę luosi dėl talidomido vaistų vartojimo.

Lietuviškos maldaknygės mažiesiems
DIEVO VAIKAS
Autorius kun. dr. J. Gutauskas
Gauama pas leidėją Spaudos B-vė „Ziburiai“ 941 Dundas St. W. Toronto 3, Ont.
ir pas lietuviškos spaudos platintojus Kaina \$1.85

viduojamą turtą, ypac knygas. Tačiau jis nepriklausė dr. Jono Šliupų įkurtai laisvamam organizacijai. Taip pat niekur viešai neišėjo kovon prieš religiją. Su kunigaigis, ypac vietiniais, palaikė artimus ryšius. Jo namuose dažni svečiai buvo Šiaulių dekanas Julius Jasenskis, klebonas Justas Lapis, giminaitis kleb. Kaz. Kazlauskis, kan. Pr. Penkaskis ir kiti.

Kazys Venclauskis garsėjo Šiauliuose ir apylinkėse kaip sėkmingas advokatas. Buvo visiems prieinamas, ko-rektiškas, paslaugus. Kaip visi žymesni advokatai, jis ne-siimdavo bylų, kurios nebuvo „garbingos“. Jo žmona dažnai prasitarė, kad iš principo jis nesimešęs bylų prieš bažnyčias, sakysim, dėl ginčijamų žemių ar palikimų.

Didelės šeimos motina
Stasė Venclauskienė — Jakševičiūtė garsėjo kitu būdu. Turėdama savo vaikų, ji dar globojo būrį svetimųjų — berniukų ir mergaitę. Tokių vaikų, visokių amžiaus, ji turėdavo savo namuose apie 30; juos leisdavo ir įvairias Šiaulių mokyklas ir jais rūpindavosi kaip gera motina. Nevisi jos globotiniai buvo mokslais, kiti gal ir visai ne mokslui pašaukti, dėlto mokytojai negalėdavo suprasti šios labdarybės tikslo.

— Ar nebūtų geriau, Ponia, kad Jūs, vietoj tokio būrio, parinktumėte tik keletą gabiausių vaikų ir juos leistumėte į mokyklą. — pastebėjo jai kartą vienas pažįstamas. — Ar nebūtų daugiau naudos Lietuvai?

— Nežinau, kas būtų iš tokių parinkimų, — nusišypsojo Venclauskienė. — Bet iš dabartinių mano globotinių, tikrai žinau, nebūs Lietuvai valkatų.

Gailestingai širdžiai, pasirodo, negalima statyti jokių ribų. Štai, keletas pavyzdžių. Venclauskienė kartą grįžo iš kelionės ir pasivėžė berniuką, rastą kaime prie Kretingos. Berniukas, pasikabinęs ant lazdos, sunkiai vaikščiojo — buvo visai huosas. Reikėjo keletos operacijų, kol berniukas pradėjo vaikščioti be lazdy. Venclauskienė apmokėjo visas operacijas, leido į gimnaziją, vėliau į Žemės ūkio Akademiją.

Kitą kartą įėjai pargabeno iš kažkur mergaitę, kuri šliaužiodavo grindimis, negalėdama išsitiest, nes buvo

PR. PAULIUKONIS

ivykius. Daug dalykų aprašo bendromis frazėmis, nepateikdamas nei smulkesnių paaiškinimų nei faktų. Iš savo aprašomų laikotarpio nepateikia jokio dokumento šaltinio; gale knygos (253-309 p.) pridėti iš Seinų vyskupo XIX a. pradžios šaltiniai su lietuvišku vertimu beveik nieko bendro neturi su aprašomuoju laikotarpiu.



Dr. K. Grinius, buvęs nepriklausomos Lietuvos prezidentas

Yr ir būdingų dalykų, naudingų išsimeiti. Dr. K. Grinius, kaip ir K. Bielinis, kaltina lietuvių visuomenę, kad ji ankščiau nesusi-griebusi, jog spauda lietuviams būvisi neteisėtai draudžiama, nes nebuvo tam reikalui išleisto istatymo, o tik vadaus reikalų ministerio administracinis potvarkis. Šitą reikalą jau 1900 m. demokratų veikėjas J. Vileišis supratęs ir Vilniaus generalgubernatoriaus kanceliarijos višrininkui Stankevičiui priminęs, bet nenorėjęs su juo pyktis, tad to klausimo plačiau nekėlęs. Čia pat autorius teisingai pastebi, kad lietuvių spaudos draudimas laikuriams rusams buvęs naudingas, net pelningas, jei lietuviams būtų pavykę įrodyti, kad lietuvių spauda draudžiančio istatymo nesą, tai rusų administratoriai būtų pasirūpinę išleisti toki istatymą su caro parašu (52 p.). Todėl, atrodo, iš viso nėra jokia pagrindo kaltinti ano meto lietuvių veikėjų neapsižūrėjimu, kad spaudos draudimas neturėjęs istatyminės galios.

1903 m. per Petrinės (birželio 29 d.) Marijampolės kapinės autorius iniciatyva buvo surengta pirmą lietuvių demonstraciją paminėti „Ausros“ 20 metų ir Petro Armino, mirusio 1885 m., 50 metų gimimo sukaktį.

Dr. K. Griniaus supratimu, 1905 m. suduviečiai iš pasyvaus pasipriešinimo perėjė į aktyvų revoliucinį judėjimą prieš caro valdžią po liepos 1 d. Ažuolų Būdoje Veiverių policijos puskarninkio Valickio nuosimom. „Tuojau visose lietuviškose apskrityse įjauimas arba nuginklavo policininkus, arba priverė juos pabėgti iš kaimų ir apskritys miestus... Degtinės monopolio krautuvės provincijoje buvo arba išdaugytos, arba užsidarė. Pradžios mokyklos buvo apvalytos nuo carų portretų ir uždarytos. Nekenciamus miškų tarnautojus... šaudė“. Socialdemokratų partija

pažeista kažkurios ligos. Ir vel reikėjo keletos operacijų, kol mergaitės padėtis buvo tiek atstatyta, jog ji galėjo vaikščioti ir lankyti mokyklą. Venclauskienės globoj ji išaugo, ištekojo, susilaukė šeimos ir dabar tebėra gyva, tik sunkiai verčiasi Lietuvoj, nes vyras žuvo partizanų kovose.

Tarp kitų savo globotinių, Venclauskienė augino ir vieną kažkur surastą nebyliuką. Vaikas buvo mokomas nebylių kalbos ir rašto. Kiti globotiniai, pramokę tik ne-prašytą ženkli, galėjo su šiuo vaiku užsiimti. Nebyliukas buvo įrašytas į skautus ir paruoštas įžodžiu. Baigęs amatinę mokyklą, jis paliko Venclauskių namus ir pradėjo savarakišką gyvenimą.

Nevisi globotiniai buvo su fizineis trūkumais. Kiti tik neturtingi ar našliai. Kartą, Kalėdų laikotarpy, prie namų vartų atsirado skuduras apsuptom kojom, skara aptuota visiškai sušalus mergaitė, pilnom akim ašarų. Pasirodo, būta našlaitės kažkur nuo Kelmės. Gimines nebeturėjo kur jos dėti, tai atvežė į Šiaulius, išlipaipo Višinskio gatvę, parodė į Venclauskių namus ir liepė ten eiti. Venclauskienė ją priėmė, atšildė, pavalgydino ir, susitarusi su mokykla, leido į mokyklą. Taip šiuos namuos mergaitė išaugo, baigė mokslus, ištekojo ir buvo puiki moteris — motina.

Nevienas jos globotinių baigė gimnaziją ar amatų mokyklą ir toliau vertėsi. Kitus ji leido į mokytojų seminarijas, Z. ū. Akademiją ir universitetą. Siųsdavo jiem ne tik pinigų, bet ir maistą. Kepdavo visokių pyragaičių ir gabendavo jiem per savo pažįstamus „pasimintinius“. Namuose buvo įrengta didelė skalbykla ir visą laiką dirbo sandoma skalbėja. Visi vaikai, net studentai, siųsdavo čia skalbinius, nes taip buvo pigiau. Ji pati alydavo vaikų kojines.

Koks džiaugsmas būdavo atėjus Kalėdoms ar Velykoms. Visi sugrįždavo kaip į savo namus, kartais atsi-veždavo ir draugų. Bendros tradicinės Kučios ir Velykos tapdavo tikra didelės šeimynos agapė. Prie Kučių ar Velykų stalo dažniausiai sėdavo ir pats advokatas.

(Bus daugiau)

(L. S. D. P.) „eksproprijudavo valstybinių ir pusiauvalstybinių istaigų... kasas ir tuo papildydavo savo išdą“ (129-130 p.). Rusijos vadaus r. min. Makarovo pranešimas Dūmos atostovams rodo, kad Šakių apskrityje revoliucinis sąjūdis 1905 m. rudenį buvo pasiekęs rekordą visoje Rusijoje (130 p.).

1905 m. gegužės 28 d. dr. K. Griniaus ir jo žmonos iniciatyva Marijampolėje surengtas pirmas lietuviškas vaidinimas „Amerika pirtyje“, sutraukęs artė 900 žiūrovų. Tą vaidinimą norėjęs panaudoti revoliucinei agitacijai Vainas-Kapsukas, kuris „su jo paties suorganizuotą „cicilių“ goveda taip pat atvyko ir pasistengė išmėtyti priešcariniu atsisaukimu“ (111 p.). Be to, jis buvo sumanęs savo šalininkų apsaugoje užėmti ant scenos ir išdrožti kalbą prieš caro valdžią. Bet spektaklio rengėjų buvo suorganizuota apsauga prieš V. Kapsuką, kad jis savo kalba nepakenktų vakaro rengėjams. Pats kalbėtojas galėjo lengvai pasprukti, bet rengėjai būtų turėję atsakyti. Taip pat būdingas ir antras dr. K. Griniaus neigiamas pasisakymas dėl V. Kapsuko mėginimo patraukti revoliucijos pusėn Marijampolėje stovėjusių rusų kariuomenės Dono pulką, nes sukilėliai nebūtų turėję tvirtesnės atramos, o „mums, lietuviams, labai blogai būtų pasibaigęs... Prisdėję prie tos avantiūros, pasauliečiai revoliucionieriai būtų buvę išgaudyti ir pakarti arba būtų turėję sprukti užsienin“ (176 p.).

(Bus daugiau)

SIEMET VILNIAUS UNIVERSITETĄ baigė 556 jauni specialistai. Balandžio mėn. pradžioje įvyko diplomantų skyrimas į darbo vietas.

Gyvenimas filmuose

Paukščių kova su žmonėmis

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Garsūs vardai filmų pramonėje datų reiškia ir lemia. Tai pasiekiamas ne vien propaganda ir reklamomis, bet ypac nuopelnais, suderintam gabumui su išvėrimu darbu. Režisiorius Alfred Hitchcock irgi ne su pirmuoju savo filmu išliko tarp didžiųjų Hollywoodo asmenybių. Savo 38 metų karjeroje jis yra sureizavęs virš 40 filmų, kurie pasižymi itampa ir siurpulingumu. Pateikdamas publikai savo naujausią filmą „The Birds“, Hitchcock išsi-reiškia: „It could be the most terrifying motion picture I have ever made!“ Ar iš tikro?

San Francisco paukščių krautuvėje turtinga ir argantiška šviesiaplaukė pripuolama susigincija su jaunu advokatu. Sekandį dieną savo sportiniu automobilu ji jau vyksta jo įieškoti i nedidelį pajūrio miestelį Bodega ilankoje, kartu su saviimi gabendama ir porą paukščių narve kaip gimtadienio dovana advokato seseriai. Sužinojus advokato adresą, paslėpčia motorlaiviu pasiekia jo namus, bet grįžtant žuvėdra prakerta jai kaktą. Nuo čia ir prasideda paukščių puolimai. Jai išsinnuotijus kambarį vietinės mokytojos namuose, kita

žuvėdra prisitrenkia pultama į namo duris. Būriai juodvarnių užpuola mokyklos vaikus, išeinančius iš mokyklos. Šimtai kikilių nusileidžia dūmtraukiu ir užtvindinto advokato butą, keldami triukšmą ir viską vėsdami i sukses. Vėliau būrys žuvėdrų užpuola besilinkmančius vaikus advokato sesers gimtadienio iškilmėse. Įpykę paukščiai mirtinai užkopia miestelio pr. mokyklos mokytoją ir vieną kaimyną. Pastebėję aplink slaučiančius paukščių būrius, advokatas apkalta savo namo langus, ir visi išeptai laukia puolimo. Netrukus paukščiai su miršimu pradeda kapti savo snapius duris bei apkaltus langus. Vėsnia, besidomėdama triukšmu palepėje, praveria duris, randa išplėštą stogą ir būrį belaukiančių žuvėdrų. Apraskytą ir sukrėtą advokatą ją išveža i San Francisco ligoninę.

Nusileidus uždangai taip ir neaišku, ką čia Hitchcock norėjo įrodyti. Filmo tekstą paruošė romanistas Evan Hunter pagal garšią Daphne du Maurier novelę. Novelėje vaizduojama, kaip viso pasaulio paukščiai paskelbė karą žmonijai, bet visdėlo liko neaiški viso šio puolimo priežastis. Filme visa tai dar labiau išvesta ir pridėta naujų detalių, bet žiūrovui logiškai nepateisinama ir nepagrindžiama keista veikėjų elgsena bei santykiai, bet ypac paukščių pyktis ir puolimai.

Paukščių persekiojamųjų vaidmenyse neimponuojančiai pasirodo Rod Taylor, Jessica Tandy, Suzanne Pleshette ir dar naujokė filmuose Tippi Hedren. Pagrindiniai artistai, be abejones, yra išlavinti ir tam specialiai paruošti paukščiai — jūrų žuvėdrų, juodvarnių, kikilių ir varnų pulkai. Bendras skaičius — 3000.

Techniškai tobula spalvota fotografija, ypac paukščių puolimo scenose. Įdomi naujenybė — viso filmo metu nėra jokios muzikos. Paukščių balsus bei įvairiausius triukšmus perduoda specialie elektroninė garso mašina trautonium, išrasta dr. Frederick Trautwein.

Sis naujas Hitchcock bandymas pateikti publikai įtampą keliantį filmą reikia laikyti nepavykusiu — tiek visuomenė, tiek detalėse. Beveik kas antrame įtampos vaizde naudojama laiptų scena, kur veikėjas ar veikėja palengva slenka laiptais augstyn ir visi laukia kas iš už durų pasirodys. Tikrai keistas reiškinys, kai tokio garso režisiorius kaip Hitchcock ir šiame filme vėl naudoja ta iki nuobodžio nuvalkiota scena. Čia rutina tik tiek pajavirinama, kad vietoj gestacijos žvakės, Tippi Hedren nešasi elektrinę lemputę.

Išvadoje — paukščių puolimai ar užmūstųju scenos gali išgaidinti pačius mažiausius ar jautresnius. Kai dėl kitų žiūrovų — neverta dėl šio filmo gaisinti laiko nei praleisti pinigų bilietui. Ir didžiųjų režisorių vardai kartais apgauna.

PLATUS DAILĖS KONKURSAS

L. A. Menininkų Klubas, susitaręs su Čiurlionio galerijos direktoria, 1963 m. sukilimo šimtmečio proga skelbia 1941-50 m. lietuvių tautos sukilimui ir partizanų kovoms pavaizduoti dailininkų darbų ta tema konkursą.

1. Konkurse gali dalyvauti visi laisvame pasaulyje gyvenę dailininkai — tapytojai, grafikai, skulptoriai, keramikai, dekoratoriai ir architektai.
2. Už geriausią meno kūrinių skiriamą \$1000 premiją, antroji premija \$500, ir trečioji — \$250.
3. Premijuoti kūriniai palieka Čiurlionio galerijos nuosavybę.
4. Čiurlionio galerijos direktoria sudaro vertintojų komisiją, į kurią įeis trys dailininkai ir du kvesti visuomenės atstovai.

PLK. D. URBONAS, dabar gyvenas Svedijoje, besirausdamas archyvuose, yra paruošęs visą eilę studijų iš Lietuvos praeities. Jo darbu nemaža dalis „Kario“ žurnalo skiltyse, nes ir jo studijos daugiausia karinio pobūdžio. Neseniai „Kario“ leidykla išleido O. Urbono „Didžiojo Šiaurės Karo Frontas Lietuvoje“ I dalį. Knyga gausiai iliustruota. Už tą studiją autorius buvo atžymėtas „Ramovės“ metinė premija. Atspausita tik 250 egz. Knyga galima užsisakyti „Kario“ administracijoje 916 Wolloughby Ave., Brooklyn 21, N.Y., USA. Kaina \$150.

DONELAICIO „METAI“ išversti į lietuvių kalbą. Vertė Paulis Kalva. Išleista 8.000 egz.

SOL. IZ. MOTEKAITIENE rusia vertimus trečiai populiarių dainų ir muzikos plokštė, kurią įdainuos sol. Danka Stankienė.

O. KOVERIENE piešia dekoracijas Čikagos Šaulių vaidintojų kuopelės rengiamam 4 veiksmy scenos veikalui „Meilės auka“. Spektaklis įvyks gegužės 11 d. Lietuvių auditorijoje.

B. CH(OMSKIS), rašydamas apie dailių žodį „Draugo“ koncerte ir užsiminę apie L. Sukytę, šitaip samprotauja: „Kuomet nauja ar jauna dainininkė pasirodo scenoje ir jai pasiseka gerokai sudominti publika, tai po to recenzentai toji sodina į jai „auksinę“ „karietą“ ir tempia ją savo straipsniuose tiesiog į aukščiausią dainininkų hierarchiją. Toks perankstymas, dar žiedui neprasiskleidus, mėginimas dirbtinai šiluma pagreitinti žydėjimą dažnai gali pakenkti jaunam dainininkui ir susilpninti jo valią darbu.“

„L. Sukytė yra verta dėmesio dainininkė, bet būtu gaila, jei „aukslės“ maišytų jos darbo planą. Solistės pasirodymas „Draugo“ premijū įteikimo vakare, akomponuojant kompozitorius Vladiu Jakubeniu, nebuvo pilkas, kasdieniškas.“

SIEMET SUKANKA: balandžio 27 d. 100 metų nuo poeto Ksavero Sakalausko — Vanašelio gimimo ir balandžio 29 d. 30 metų nuo Juozo Tumo — Vaizganto mirties.

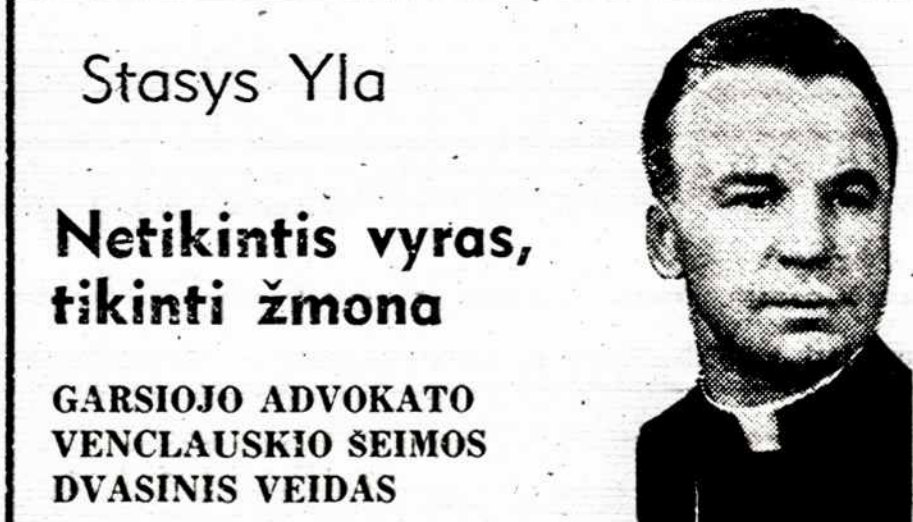
PROF. A. KUCAS redaguoja Amerikos lietuvių katalikų istoriją. Medžiagos gerokai jau surinkta. Leidinio paruošimą ir jo išleidimą finansuoja JA V-bių Kunigų Vienybė.

SKULPT. J. DAGYS yra sukūręs kapinėms koplytėlę su 4 figūromis iš dirbtinio akmens. Be to, pastatą juo jau jis yra sukūręs visą eilę naujų kūrinių. Gana dažnai jis dalyvauja parodose. Jis priklauso Kanados skulptorių sąjungai, kuri ruošia savo metraščių Keletą J. Dagio darbu reprodukcijų, yra paėmusi leidimo redakciją.

PROF. DR. A. MACEINA Miesto un-te žiemos semestre skaito kursą apie sovietinę religijos filosofiją — 2 val. savaitėje ir apie žmogaus psichologiją ir prisikėlimą. Dostojevskio kūryboje — irgi 2 val. Neseniai profesorius skaitė paskaitas Coburge tema „Ar tikėjimas Rusijoje yra miręs?“ „Žmogus kaip pagrindas marksizmo kritikai“. Bochume evangelikų akademijoj jis kalbėjo apie ateizmą. Netrukus išeis iš spaudos jo veikalas „Studien zur Russischen Religionsphilosophie“. Seniau išleista jo studija vokiečių k. „Niekšybės paslaptis“ išvertė J. Brazaitis, išleista Ateitininkų Federacija.

VILNIAUS DAILĖS MUZEJUJE surengta dail. Marcės Katiliūtės kūrybos paroda. Dailininkė prieš 25 metus yra tragiskai pasitraukusi iš gyvenimo. Ji laikoma „pažangiaja, buržuaziniais laikais“ gyvenusia dailininke. Dailininkės kūryboje žymiausia vietą užima grafika. Lietuvos spaudoje pranešta, kad apie Katiliūtę meno istorikė A. Mikėnaitės paruošta monografija.

Atsiūsta paminėti
Amerikos Lietuvių Bendruomenė. Centro valdybos biuletenis nr. 38. 1963 m. sausis-vasaris nr. 1. Adr. 7252 So. Whipple St., Chicago 29, Ill., USA.
Saltinis, 1963 m. balandis, nr. 2 (9). Kun. J. Budzeika, MIC, Kietasis granitas: Ip. Nauragis, Solistas ir Prisi-kelimas: M. Musteikis, Ateizmo aprašas: dabartyje; prof. R. Sealy, Politinių nuomonių skirstymasis Amerikoje ir kt. Priedas — Saltinėlis vaikams.
Gaudėdams, nr. 3, kovo mėn. 1963 m. SAS informacinis leidinys. Adresas — 68 Glendale St., Brockton 39, Mass., USA.
Lux Christi, nr. 1, kovas, 1963 m. Lietuvių Dienos, 1963 m. kovo mėn. Pažymėtina: pokalbis su L. Fondo Amerikoje iniciatorium ir tarybos pirm. dr. A. Razma; E. Tumienė, Tautinio šventojo vaidmo moderniam pasaulyje.
Laiskai Lietuviams, nr. 4, balandis, 1963 m. Siame numeryje: Bažnyčia ir mes technikos amžiuje; Aštunių palaiminimai; Vaiko individualybė ir drausmingumas; Tikrasis kelias; Kunigas karo sukury.
I Laisve, 1963 m. kovas, nr. 31 (68). J. Grinius, Lietuvių rezistencija vokiečių akimis; K. Gimbutis, Lietuvoje mokslas pakeičiamas metu; Krivinas kelias per Romintos tiltą (ištrauka iš J. Daumanto Partizanų knygos); K. Jurgaitis, Pokarinės deportacijos pavergioje Lietuvoje; Vyt. Volertas, Vengria politinio darbo vadovybė ir kt.
Leonardas Dambriūnas, Lietuvių kalbos sintaksė. Trečioji, papildyta laida. Pedagoginio Lituanistikos Instituto Glohos Konieto leidinys, išleistas Lietuvių Fondo ir Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio lėšomis. Čikaga 1963 m., 104 psl. Kaina \$2.50.



Stasys Yla
Netikintis vyras, tikinti žmona
GARSIOJO ADVOKATO VENCLAUSKIO SEIMOS DVASINIS VEIDAS

61.
Tarp mūsų inteligentių anais laikais buvo reta šeima, kurioje gretinami sugyventi tikėjimas ir „bedievybė“. Žmonės, beveik kaip taisyklė, prisitaikydavo vyrams. Vyro įsitikinimai praktiškai reikė visos šeimos įsitikinimus. Išimčių nebuvo daug ir, jas minint, gal nerastume labiau būdingos, kaip Venclauskių šeima. Ji buvo plačiau žinoma visoj Lietuvoj, o Šiauliuose ypatingai.

Siaulių advokatas
Šiauliuose iš seno telkėsi inteligentinis lietuvių elitas — daktariai, advokatai. Tarp šių buvo ir Kazys Venclauskis. Teisė jis buvo baigęs Tartu universitetą ir ten pat įsitrukęs į socialistinį sąjūdį. Aktyviu šios grupės nariu jis buvo jau Rygos laikais, kai ten gyveno. Persikėles į Šiaulius, ypac nepriklausomybės laikais, dalyvavo kaip socialistų partijos atstovas miesto savivaldybėje ir Lietuvos seime.

Seiminėje kovoje advokato Venclauskio laikysena, matyt, buvo pakankamai kieta, kad prel. M. Krupavičius, prisiminęs anuos laikus, kartą spaudoj pareiškė, esą adv. Venclauskis buvęs vienintelis žmogus, su kuriuo prelatas net kepuriskai nesivėikindavęs.

viduojamą turtą, ypac knygas. Tačiau jis nepriklausė dr. Jono Šliupų įkurtai laisvamam organizacijai. Taip pat niekur viešai neišėjo kovon prieš religiją. Su kunigaigis, ypac vietiniais, palaikė artimus ryšius. Jo namuose dažni svečiai buvo Šiaulių dekanas Julius Jasenskis, klebonas Justas Lapis, g

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Pirmosios išpažinties ir Komunijos iškilmes — gegužės 12 d. 9.30 val. pamaldų metu. Parengiamosios tikybės pamokos vyks antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val., o sekmadieniais — po 11 val. pamaldų.

— Sutvirtinimo sakramentą teiks vysk. V. Brizgys birželio 16 d., sekmadienį, per 9.30 val. pamaldas.

— Šią savaitę lankoma: Lander, Vinona ir St. Clair rajone gyveną lietuviai prieš tai susisakbinant telefonu.

— Ši penktadienį 8 v.v. klebonijoje įvyks stovyklos reikalais posėdis. Pastarime dalyvauja komisija iš parapijos komiteto, jaunimo organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys, kurie sielosi stovyklos reikalais Springhurst.

— Prie parapijos veikiančių jauniesniųjų ateitininkų susirinkimas įvyks šį sekmadienį 4 val. p.p. Būrelio globėjas — K. Kakevičius.

— Mirus a.a. Jonui Varneckui, jo namiškiams ir giminėms nuširdi užuojauta. Velionis savo gražias medžio darbas yra prisidėjęs prie šios bažnyčios.

— Sutuokta: Karl Penthor ir Irena Rutkauskaitė.

— Pakrikštija: Rosvita Driuna.

— Jaunimo choras ruošiasi Motinos Dienos programai ir repetuoja šią tvarka:

— trečiadieniais nuo 6 iki 7 v.v. vien mergaitės; penktadieniais 6 v.v. berniukai; šeštadieniais po liutuninės mokyklos pamokų — bendros repetacijos.

— Kadangi ruošiamas nauja programa, kviečiame įsijungti į jaunimo chorą visus galinčius dainuoti. Birželio mėn. 15 d. jaunimo choras dalyvaus kongreso programoje Hamiltone.

— Ši sekmadienį 12 val. Mišios už a.a. Oną Kybartienę.

A.a. inž. Jonas Varneckas. — Balandžio 18 d., grįždamas iš darbo į namus bei lipdamas iš automobilio, širdies smūgiu mirė J. Varneckas, 60 m. amžiaus. Velionis kilimui yra nuo Veiverių; Lietuvoje baigęs kultūrtechnikų mokyklą. Kanadoje jis darbovosi prie namų statybos; ypač turėjo gerą praktiką namų planavime. Velionis labai domėjosi ir vertino lietuvių medžio drožinius ir pats skyrė šioms darbams daug laiko. Vienas tokiu darbu, padarytu velionies, yra lietuvių kryžius Midlande, pagal archit. A. Kulpačiaus projektą. A.a. Varneckas palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinėse Port Credit.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekm., daugiau kaip pora šimtų skautų, minėdami "Skautų Aido" 40 metų sukaktį, Sv. Jurgio šventę ir atvykę skautų-tėvų suvažiavimui, organizuoti dalyvavo specialiose Mišiose. Progai pritaikyta pamokslą sakė T. Kornelijus. Pamaldos buvo baigtos himnu ir gėlių padėjimu prie paminklinės lentos. Po to, visą popietę skautai praleido parapijos pastogėje, darydami iškilmingą sueigą, posėdžius ir turtinę suaktyvinę koncertą. Iškilmingo sueigo, tarp kitų pagerbė, kleb. T. Placidus už nuopelnus Toronto skautams buvo apdovanotas ordinu. Džiaugdamasi kolonijos skautų veikla, parapijos vadovybė jiems linki nepalsta-mai dirbti Dievo, artimo ir tėvynės labui. Prisikėlimo parapija, kiek sąlygos leis, nori jų darbą ir ateityje remti.

— Mirus a.a. Jonui Varneckui, šeimai, broliui ir artimiesiems reikiame gilią užuojautą.

— Par. choro bendra repetacija — šį ketvirtadienį, 7.30 v.v. muz. studijoje. Choras stropiai ruošiasi par. 10-mečio koncertui. Visus choristus maloniai prašome gausiai dalyvauti.

— Ši šeštadienį, 9 val. ryto, Mišios už a.a. neseniai JAV mirusį kun. Demik. Sv. Mišias užprašė jo bičiuliai. Visus velionies pažįstamus kviečiame gausiai dalyvauti.

— Nuo šios savaitės pirmosios Komunijos pamokos sudarintos — jos dėstomos netik sekmadieniais po 10 v. Mišių, bet ir pirmadienį, 7.30 v.v. muz. studijoje. Pirmosios Komunijos diena — gegužės 5.

— Ši sekmadienį, tikybės pamokos gimnazistams — po 10 val. Mišių aktorijų kambariuose. Atostogoms pasibaigus, vėl visus kviečiame gausiai dalyvauti.

— Jaunimo sekmadienį, 7.30 v.v. muzikos studijoje.

— Ši sekm., taip vad. "Skautų obuolių diena", kolonijos skautai prie bažnyčios pardavinės obuolius. Visus kviečiame juos paremti.

— Ši sekm., 4 val. p.p. į par. salę atkeliauja N.M.Pr. seselių atkviesta "Velykų Bobutė". Visas kolonijos jaunimas su tėveliais kviečiami ateiti į atkankyti.

— Parapijos dešimtmėčiui paminėti koncertas bus gegužės 26 d. Jam uoliai ruošiasi abu par. chorai — suaugusių ir jaunimo.

— Kitą savaitę bus kalėdojami

1963 m. gegužės 4 dieną

Prisikėlimo parapijos salėje moterų šalpos grupė "DAINA"

RUOSIA TRADICINĖ

Kartūno baliu

Gražiausias kartūno suklelės bus premijuotos.

Veiks bufetas ir loterija. Pradžią 7.30 v.v. Gros Benny Ferry orkestras.

Įėjimas — \$1.50, studentams ir moksleiviams — \$1.

Dalyvaus "MISS FREEDOM" — p-lė Juozaitytė, kuri įteiks dovanas.

parapijiečiai, gyveną 5, 6, 7, 8, 13 ir 16 pašto zonose.

— Pakrikštija: Jono ir Irenos Birštonų sūnus Vincas Bronius; Petro ir Joanos Judzenciū sūnus Ralph Petras; Algirdo ir Aldonos Valčiūnų sūnus Andrius Linas. Sveikinimai!

"VELYKŲ BOBUTĖ"

Kelios dienos beliko iki Velykų bobutės, kuri su dovanėliu vežimėliu atvyks Toronto. Tai nepamirština diena tėveliams ir ypač jų vaikučiams — baltandžio 28 d. Prisikėlimo par. salėje 4 val. p.p. (m. 2.30). Velykų bobutė laukia visų vaikučių! Pasimatysime šį sekmadienį!

Rengia N. Pr. Marijos sesers Toronto Liet. Akademikų Sąjungos oficialus steigiamasis susirinkimas įvyks š.m. gegužės mėn. 5 d., 7 v.v. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Visi, baigę universitetą ar tolygia mokslo įstaigą Kanadoje, Lietuvoje ar kur kitur, kviečiami dalyvauti.

Steigėjų komisija

Atsargos kariai atsteigė savo sąjungą. Bal. 21 d. įvyko steig. susirinkimas, kuriame išrinkta valdyba: P. Taraskevičius, J. Bakšys, H. Stepaitis, I. Račys, Bal. Matulevičius. Pirminkavo P. Taraskevičius, sekr. St. Asevičius. Dalyvavo 21.

Mokesčių užpildytus blankus už 1962 m. reikia išsiųsti iki š.m. baltandžio 30 d. Taxation Data Center, P.O. Box 456, Ottawa 2, Ont. Ivarius paklausimai mokesčių reikalų nekaupti ir vietos įstaigų District Taxation Office, 36 Adelaide St. East, Toronto, Ont.

NEVEDS VYRAS JESKO DARBO TABAKO UKYJE. Moka darba su masinomis. Taip pat žino tabako darbą nuo sodinimo iki "stripinimo". Pageidauja visam laikui. Kreiptis "Tėviškos Ziburiai", 941 Dundas St. W., Toronto, Ont.

REIKALINGA SEIMA ar pavienis asmuo tabako ir gyvulių ūkin. Duoda mas atskiras namas. Atlyginimas pagal sustarimą. Dėl smulkesnių sąlygų kreiptis telefonu CH. 1-9465 vakarais arba rašyti: J. A. Stankus, R.R. 3, Cobourg, Ont.

REIKALINGA MOTERIS ir vyras virtuvės ir namų priežiūros darbams. Gali būti vedusi pora ir vyresnio amžiaus. Savininkai lietuviai, duoda maistą, drabužius ir butą ir dirbantįjį galės jaustis kaip namuose. Suinteresuotieji gali kreiptis raštu:

Mrs. R. Dumauskienė Spruce Lawn Nursing Home Chesley, Ontario, arba telefonu: 691 Chesley, Ontario.

Lietuvių šeimoje High Park rajone Bloor—Dundas, išnuomojamas I augštes frontinis kambarys su baldais ir baldais. Galima naudotis virtuve. Tel. LE. 4-8624.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augštes—High Park rajone. Butas laisvas nuo gegužės 20 d. Tel. RO. 2-0455.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II augštes High Park rajone. Telef. LE. 2-9913.

Išnuomojamas kambarys su baldais; galima naudotis virtuve ir saldytuvu. Tel. RO. 6-3886.

SKUBIAI PARDUODAMAS 2 metus vertas saldytuvas "Westinghouse" labai geram stovyje. Skambinti po 5 val. vakare BE. 9-9844.

"The Times" Cigar and Gift Store — J. Berzinsko krautuvių 1212 Dundas St. W., gauta didesnis kiekis žvakių reikmenų ir lietuviškų pokštelių.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS Baldų pervežimas Toronto ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaznuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO Telefonas LE. 4-1403

DR. JOHN REKAI perkelia savo kabinetą pirmadienį, gegužės 6 d., 1963 m. į 331 Sherbourne St. Toronto 2 (į pietus nuo Carlton). Telefonas lieka nepakeistas: WA. 3-2395

Priėmimo valandos nepakeičiamos: pirmadienį — penktadienį 5-6 val. p.p., šeštadieniais 9-10 val. ryto.

Dienos šviesos taupymo laikas EDT prasideda šią savaitę. Laikrodžio rodyklę pasukti vieną valandą priekin 2 val. naktį iš šeštadienio į sekmadienį.

Vysk. V. Brizgys, grįždamas lėktuvu Čikagon iš Montrealio, trumpam buvo sustojęs Toronto; aplankė N. Pr. M. seseris Liet. Vaikų Namuose, kur darbuojasi ir jo sesuo. Taip pat aplankė ir Hamiltoną.

Dail. J. Račkus atidarė savo kūrinių parodą baltandžio 20 d. Picture Loan Society, 3 Charles St. W., Toronto. Ji truks iki gegužės 3 d. Lankymo valandos 1.30-5.30, taip pat ketvirtadieniais 7.30-9.30. Dail. Jurgis Račkus yra žymus abstraktinio meno atstovas, su rengęs jau ne vieną parodą. Jo kūrinių yra įsigijusios įvairios galerijos ir privati asmenys. Kanadiečių visuomenė jis yra plačiai žinomas. Ši kartą jis yra išstotęs pačius naujaušius savo kūrinius. Lietuvių visuomenė kviečiama jais susidomėti. D.

Pabaltiečių federacijos valdyba, kuriai šiemet pirmininkauja J. R. Simanavičius, planuoja išleisti leidinį anglų k. apie Lietuvą, Latviją, Estiją. Tam reikalingi numatyti specialūs posėdžiai. Taip pat jau planuojamas Birželio deportacijų platus minėjimas naujo pobūdžio.

KLB Toronto apyl. v-ba šeštadienį pasakyti \$250.

Vyr. skn. P. Zaiskienė ir Br. Juodelis vyr. skn. pavaduotojas iš Čikagos lankėsi Toronto skautų vadų posėdyje, jubilėjiniame "Skautų Aido" koncerte ir "T2" redakcijoj. Jiedu atstovavo skautų seserijai ir brolijai. V. Dundzila, skautų pirmosios tarybos pirm., pasakė kalbą jubilėjiniame "Sk. Aido" koncerte.

Dr. H. Nagys, Kanados Kultūros Fondo pirm., praėjusį savaitę lankėsi Toronto ir dalyvavo pasitarime su Kultūros Fondo įgaliotiniu Toronto K. Manglicu, apyl. v-bos pirm., dr. Judita Matulionyte ir vicepirm. kun. P. Azubaliu.

J. Tumosa, "Nord Mende" firmos atstovas Kanadai, išsiskrido Europos prekybiniais reikalais.

Eugenijus Sakalauskas naktį iš bal. 22 į 23 d. rastos negyvas. Lietuvoj jis tarnavo kaip miškininkas.

B. Vrublevičius, tarnavęs Prancūzijos svetimšalių legijone ir rašęs atsiminimų "T2", ketina persikelti į Clevelandą ir įsijungti į Čiurlionio ansambli, kuriame dalyvavo dar Vilniaus laikais. Toronto jis dalyvaus Prisikėlimo par. chore, vyrų kvartete ir kituose vienetuose. Jis savo atsiminimus norėtų išleisti atskira knyga.

Nelė ir Jonas Budriai susilaukė pirmgimio sūnelio, o Sabina ir Apolinaras Gotceitai — antrojo. Geriausi sveikinimai.

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

IRENĄ RUTKAUSKAITĘ ir KAROLĮ PENTHOR jungtvių proga sveikina ir sėkmingo gyvenimo linki — V. ir A. Paulioniai

MONTREAL, Que.

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Pereitą sekmadienį, dalyvaujant J.E. vysk. V. Brizgiui ir Tėv. Zarembai, SJ, Pirmoji Komunija praėjo labai iškilmingai.

— Per 50 metų sv. Kazimiero parapijoje pirmą kartą apsilankė lietuvius vyskupas, todėl žmonių prisirinko pilna bažnyčia. J.E. vysk. V. Brizgys laikė sv. Mišias ir pasakė labai pamokantį, reikšmingą pamokslą.

10 vaikučių pirmą kartą priėmė Sv. Komuniją, kuriuos tvarkė N. Pr. M. seselės.

— Rengiasi tuoktis Jonas Stankevičius su Terese Morel.

— Gegužės 4 d. sv. Kazimiero parapijoje ruošia margučius vakarienei. Visas pelnas skiriamas šventoriui aptvarkyti ir apie bažnyčią vejomis apdengti. Visi parapijiečiai kviečiami gausiai dalyvauti.

— Dr. Vinco Kudirkos šeštadienį mokykloje baltandžio 20 d. buvo premijuojami sunešti vaikučių velykiniai margučiai. Jie buvo tokie gražūs ir įvairūs, kad komisijai sunku buvo parinkti pačius gražiausius. I premiją gavo IV skyr. mokiniai V. Markauskas ir R. Malčius; II premiją — V. Blaždučiūnaitė V skyr. mok., Žitkutė III skyr. mok., VII. Malčiūtė II sk. mok. ir G. Nagys I sk. mok.; III premiją gavo: V. Kudzmaite, I sk. mok. Premijas skyrė E. Rimkevičienė, L. Girūnas ir Dr. Vinco Kudirkos mokykla. E. N.

Pirmąją Komuniją AV parapijoje pr. sekmadienį priėmė virš 20 vaikučių. Iš Čikagos atvykęs vysk. V. Brizgys pasakė gražų pamokslą ir suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Džiaugiamės, kad vyskupas randa laiko kiekvienais metais aplankyti Montrealį ir suteikti ganytojiškąjį patarnavimą mūsų priaugnčiai kartai.

Tėv. S. Kulbis, SJ, ilgesni laiką Filadelfijoje dirbęs vieną lietuviško parapijoje sugrįžo į Montrealį.

G. Vazalinsko ir I. Petrauskaitės sutuoktuvės įvyko pr. šeštadienį AV bažnyčioje dalyvaujant gausiam būriui svečių net iš tolimųjų vietų: Trečokai — iš Otavos, Juškos — iš Detroito, Velniškiai ir Kriškiūkaitis — iš Bostono ir kt. Parapijos salėje įvyksiu vaizių metu jaunavedžiams palinkėta gražios ateities ir palydėti povestuvimėn keliėnėn Bernadeta. Inž. G. Vazalinskas prieš porą metų baigė uolą Montrealyje ir yra aktyvus skautas vytiš. Linkime jaunai lietuviškai porai gražios ateities.

Bombos Montrealyje iki šiol buvo tik nerimtas pokštas ir turbūt niekas negalvojo, kad paretikalaus aukų. Tačiau pr. sekmadienio naktį prie kariuomenės naujokų ėmimo punkto sprogsi bomba užmuše sargą. Šeštadienio naktį, po įvykusios Montrealio un-to studentų demonstracijos prie RCMP būstinės, iš pravažiuojančio automobilio mesta bomba išmuše aplinkinių namų langus, tačiau didesnės žalos nepadarė. Teroro aktus vykdo slapta prancūzų separatistų organizacija, pasivadinus Kvebeko Išlaisvinimo Frontu — FLQ.

A. Z.

A. + A.

Z. NORVILUI mirus.

jo dukrą ir žentą Vitkauskus bei jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime — A. K. Bačėnai, V. T. Bačėnai, V. Bačėnas, V. F. Urbonai

Spaudos atstovų priėmimą Royal York viešbutyje surengė Ontario premjeras J. Roberts. Tai tradicinis priėmimas spaudos darbuotojų premijų paskirstymo proga. Dalyvavo dalis Ontario prov. vyriausybės narių su žmonomis, burmistras ir virš 200 spaudos, radio ir televizijos darbuotojų. I šį priėmimą pirmą kartą buvo pakviesti ir tautinių grupių laikraščių redaktoriai. Pats premjeras buvo kitų darbų sukiudytas ir nedalyvavo. Jį pavadavo kiti ministrai, kurie nevenė progą pasikalbėti su taut. grupių atstovais.

Z. Norvilas mirė bal. 22 d. Woodstocke; senosios kartos ateivis. Gydėsi Toronto. Laidotuvas ketvirtadienį 10 v. r. iš St. Mary's bažnyčios, Woodstock, Ont.

Naujai atvykusiems ateiviams jis yra daug padėjęs.

J. Senkus dirba Courtlande, Ont., kaip buhalteris p. Ščepanavičiaus mėsos gaminių įmonėje.

Slovakai rengia 1.100 metų krikščionybės įvedimo Slovakijoje suaktyvė iškilmes. Numatytas banketas su augštais Kanados pareigūnais Royal York viešbutyje, iškilmingos pamaldos parodų aikštėje, kurias laikys vysk. Buratko. Pamokslininku numatytas kvieisti vysk. F. Sheen iš JAV.

DISTRICT ESTATE BROKERS Montreal Real Estate Board nariai Namai — Žemė — Paskolos P. Jasutis, tel. LA. 2-7879

DISTRICT GENERAL INSURANCE SERVICE Royal Globe draudimo b-vės. Gaisras — Automobiliniai — Nelaimės G. Rukšėnas, tel. 788-3640.

3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472 S-toš Lite Nr. 752

TAUPYK IR SKOLINKIS Savo Kredito "LITAS" Kooperatyve

Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827

Santaušas apdraustas vienu milijonui dolerių. Mirtis ir invalidumo atvejis pagal turimą draudimo polisą santaušas iki \$2000 išmokamas dvigubą sumą. Už depozitų mokama 3,5% už šėrus — 4,25%. Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejis.

BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienį ir šeštadienį. Vakara: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vakar.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944 kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — 200 štukų — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikitė į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite bet kokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietišku mininių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zbražėlė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMI VISA OFN NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00